



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tribunal Poenitentiae Sev Libri Dvo Prior De Poenitente Ut Reo Posterior De Confessario Ut Judice

Stoz, Matthäus

Anno M.DC.LXXXIX.

Quæstio II. De potestate Confessarii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37144

magis à verbis contumeliosis &c. ne fortè pœnitentes deterriti cetera peccata sacrilegè taceant, nec meliùs se absolvi permittant, & unius Confessarii vitio confessionem habeant odiosam; & Confessarius, qui debuisset esse causa salutis, fiat occasio æternæ damnationis. Sæpe tamen objurgationes non sunt omittendæ; duri enim & laxi terrendi sunt; timidi verò & scrupulosi consolandi. Omnibus tamen Confessarius ordinariè se benignum & humanum (non tamen familiarem, præsertim fæminis) exhibeat, ne sua auctoritate per se satis gravem, ut jam monui, exasperet confessionem. Cogitet, se gerere personam Christi, qui pœnitentes blandissimè exceperit, nec ullo verbo asperiore objurgavit: ita, ut, quemadmodum non inficetè observat Fagund. *in 2. præsept. 1.1. a.1. ex Luc. 24.* priùs, quàm Sacramentum Pœnitentiæ instituerit, favum mellis gustârit, ut labiis adhuc melle mendentibus pœnitentiæ amaritiam dulcoraret.

26. II. Est Patientia, quâ nisi sit probè instructus, quomodo rudes, præsertim rusticos, qui suâ imperitiâ meritò bilem movere possunt, audiet? quomodo sine necessitate non quandoque interpellabit confitentes; imò & ingraves, asperas, & contumeliosas etiam increpationes non erumpet; quomodo superabit molestiam proluxæ confessionis? præsertim si imperinentiâ, modò non offensiva alienæ famæ permisceantur, usque dum pœnitens sibi & conscientiæ suæ satisfaciât. Neque enim à quolibet exigenda est plena discretio inter necessaria & superflua: neque statim omnes satis instrui possunt, cum interea abrupta confessione non rarò di-

mittantur cum magna sollicitudine, ut suum statum non sufficienter explicarint.

27. III. est Charitas. Meminerit Confessarius, se pœnitentis & Matrem esse, & Patrem. Itaque sicut mater malè affectam filii partem cum summa cautela tangit, ne vel minimum dolorem causet, ita etiam Confessarius cautissimè accurabit, ne sit unguis in ulcere; sed potiùs id efficiat sua lenitate, ut pœnitens sua vulnera non occultet, sed cum omni animi sinceritate, humilitate, & fiducia detegat curanda. Ut pater paulò quidem rigidior esse potest; semper tamen paternæ charitatis memor oleum potiùs, quàm acrum vulnere infunderet, & verbis suavissimis peccatores ad se alliciet, cum patre cœlesti, qui nullum, quamcunque pervicacem, & gravem peccatorem à se repellit, sed omnes in sinum suæ infinitæ Misericordiæ benignus admittit, immemor injuriæ, tanquam à nemine offensus. Exemplum tantæ benevolentæ habemus in parabola filii prodigi, qui licèt cum meretricibus suam substantiam absumpserit, nihilominus tamen à paternæ clementiæ sinu non fuit exclusus, sed verbis suavissimis ad spem misericordiæ invitatus, & receptus. Esto ergo in iudicando pupillis (peccatoribus) misericors ut pater, & eris velut filius Altissimi obediens, & miserebitur tui magis, quàm mater. *Ecccl. 4.*

QUÆSTIO II

De Potestate Confessarii.

28. **I**N Ministro Sacramenti Pœnitentiæ, seu Confessario præter potestatem ordinis, & sacerdotalem characterem requiritur etiam alia potestas, ligandi

nimi-

nimirum & solvendi; ad cuius rectum usum ferè duo sunt adhuc necessaria: Approbatio, & Jurisdictio.

ARTICULUS I.

De Approbatione Confessarij.

29. Judicium aptitudinis ad confessiones audiendas noluit Ecclesia proprio Sacerdotis arbitrio relinquere, sed Episcoporum discretioni reservavit Concil. Trid. Sess. 23. cap. 15. de reform. ubi sic loquitur: Quamvis Presbyteri in sua ordinatione à peccatis absolvendi potestatem accipiant; decernit tamen sancta Synodus, nullum etiam Regularem, posse Confessiones sæcularium, etiam Sacerdotum, audire, nec ad id reputari idoneum, nisi aut parochiale beneficium habeat; aut ab Episcopis per examen, si illis videbitur necessarium, aut aliàs idoneus judicetur; & approbationem, quæ gratis datur, obtineat; privilegijs aut consuetudine quacunq; etiam immemorabili, non obstantibus. Pro cuius Decreti intelligentia ante oculos habenda sunt, quæ sequuntur. Itaque

30. I. Approbatio non est collatio Jurisdictionis seu potestatis absolvendi à peccatis, sed est authenticum testimonium de aptitudine ad Jurisdictionem recipiendam; includitque duos actus ex parte approbantis; unum internum, judicium scilicet probabile de personæ scientia, prudentia &c. Alterum externum, signum scilicet aliquod Judicij illius verbo vel scripto (nihil enim certi præscriptum est) prolatum.

31. II. Sanch. l. 6. de Matrim. D. 28. n. 20. Coninch. de Sacram. D. 8. d. 7. n. 4.

existimant, approbationem essentialiter requiri ad collationem jurisdictionis, ad eam ut eâ deficiente nulla sit jurisdictio, & consequenter etiam nulla absolutio: probantque id tum auctoritate Cardinalium, qui sic dicuntur declarasse mentem Concilij: tum communi stylo juris, quo invalidum censetur, quod dicitur fieri non posse: tollitur enim potestas, sine qua actus, præsertim judicialis, est nullus: Concilium autem dicto loco expressè ait, sine approbatione confessiones audiri non posse.

32. Verùm alij censent, ea verba continere duntaxat sensum merè prohibitivum, ne quis audiat confessiones prius, quam sit approbatus; non autem, si secus fiat, sensum irritativum, cum nulla in ijs sit clausula irritatoria: quam utique Concilium in tetanti momenti non omisisset, si voluisset irritare; sicut Sess. 24. cap. 9. de reform. matrimonia clandestina expressè irritavit. Quapropter terminus ille non semper est irritatorius; siquidem stylo juris dicitur, id fieri non posse, quod licitè & jure fieri non potest: ut pluribus in materia de legibus hac super re disceptatur. Declarationes Cardinalium quando non sunt authenticè promulgatæ, volunt illi, non habere vim obligandi, & tales etiam esse præsentis. Unde si quis bona fide existimaret, approbationem non esse necessariam, & audiret tamen confessiones, hæc quidem juxta istos nihilominus valeret, quamvis peccaret, qui scienter eas exciperet, nondum legitimè approbatus: nec à peccato immunis esset, qui etiam scienter confiteretur non approbato; nisi haberet expressum privilegium eligendi Confessarium, quem vellet. Ita quidem olim

olim discurre relicuit. Sed nunc post declarationem S. D. N. Alexandri VII. particula illa *Non potest* omnino accipienda est in sensu verè irritativo, ita ut invalidè conferatur Jurisdictio illi, qui non est approbatus.

33. III. Est autem hæc Approbatio omnibus Confessarijs necessaria, exceptis paucis, quales sunt I. Parochi, quos Concilium ipsum excipit: hoc enim ipso, quòd ab Episcopo cura animarum illis committatur, hujus Sacramenti administratio tanquam præcipuè ad eam curam pertinens committitur: atque adèd implicite ad confessiones audiendas approbantur. Alia est ratio Sacerdotum simplicium, quos Parochi interdum Cooperatores adsciscunt, indoctos, vel improbos. Cùm igitur hoc jus adlegendi Cooperatorem, adimi non possit, quippe frequenter necessarium in magna populi multitudine, cui Parochus sufficere nequit: ne quoslibet assumeret, vetuit eligi, nisi eos, qui essent approbati. II. Confessarij Religiosorum: siquidem Concilium suam ordinationem restrinxit ad confessionem sæcularium. Unde possunt Religiosi cuilibet non approbato, quantum est ex vi hujus Decreti, confiteri: præterquam Moniales, quarum Confessarij ex speciali Gregorij XV. constitutione indigent approbatione Ordinarij. Ratio verò excipiendi Regulares fuit, tum quòd præsumeret Ecclesia, Religiosos non habere conscientias tam intricatas, ut Medico admodum perito opus haberent: tum quòd confideret, Prælatos ipsos satis pro ea, quam in suos gerunt, cura & sollicitudine provisuros de idoneis Confessariis. III. Confessarij illorum, qui non adferunt, nisi peccata venialia, in quæ

quilibet Sacerdos habet Jurisdictionem, & hoc ipso Approbationem præsuppositam: neque fuit opus facere delectum Judicium in causa tam levi; modò Confessarius vel pœnitens tam doctus sit, ut sciat esse veniale. Eodem modo excipiuntur peccata jam aliàs confessa, & ritè absoluta. Excipiunt aliqui IV. etiam Doctores vel Licentiatos in Theologia, vel Jure Canonico, quibus publicum Universitatum testimonium judicant sufficere, idque sibi videntur colligere ex verbis Concilij disjunctivè loquentis: *vel ab Episcopo per examen, vel alias idoneus judicetur*; &c. ubi particulam *alias* putant significare alios approbatores. Sed Dian. p. 8. tr. 1. Res. 86. V. Octavus. & Laym. l. 5. tr. 6. c. 11. n. 5. hos meritò refellit: nam sæpe in speculativis eruditissimi, in practicis nihil sciunt, vel si hæc didicerint, carent judicio: unde meritò censentur indigere approbatione.

34. IV. Petenda est approbatio ab Episcopo: huic enim eam potestatem tribuit Trident. l. c. Nomine autem Episcopi intelliguntur etiam Prælati, habentes jurisdictionem quasi Episcopalem in sæculares; item Capitulum sede vacante; ad hoc enim tunc tota Episcopalis jurisdictio præter paucos quosdam casus à jure specialiter exceptos, devolvitur juxta Cap. 14. de Majorit. & obed. Eodem tamen nomine non veniunt Provinciales aut Generales Ordinum. Fagund. in 2. præcept. l. 7. c. 2. n. 57. sufficit autem, si Episcopus per alium, v. g. suum Vicarium Generalem, aut alium, cui id commiserit, approbaverit.

35. Verùm Religiosis præter approbationem Episcopi (cui etiam exempti hac

hac in parte subjiuntur) ad capacitatem Jurisdictionis necessaria est Superioris deputatio ad audiendas confessiones, ut indicatur Clement. *Dudum de sepult. Extrav. Super cathedram. eodem.*

36. V. Sed à quonam Episcopo petenda est approbatio: an ab Episcopo confessarij? vel pœnitentis? Illud prius placet, Filliuc. *tr. 7. c. 9. n. 26.* Bonac. *cit. D. 5. q. 7. p. 4. §. 1. n. 15.* eò quòd sit actus jurisdictionis, vel certè auctoritativa declaratio: & ideo facienda ab habente jurisdictionem in approbandum. Quoniam autem, qui approbandus est, sæpe plures habet Episcopos, unum beneficij, alterum domicilij, tertium originis; Quis istorum approbabit futurum confessarium? Sed his tricis non est opus: etsi enim approbatio sit actus jurisdictionis, non tamè illius, quam contentiosam vocant, sed voluntariæ, cui quisque in favorabilibus subijcere se potest, licet aliàs non sit subditus. Et ideo Henriq. *l. 7. c. 12. n. 4.* & alij apud Fagund. *l. 9. c. 2. n. 88.* docent, quemlibet à quolibet Episcopo approbari posse; cum Concilium Trident. nihil determinarit: & certè praxis religiosorum habet, ut ab ijs Episcopis, à quibus ordinantur, approbentur, licet non sint eorum Episcopi, nec in istorum Diœcesi habitent, nec Episcopi illis denegent, nihil dubitantes de sua potestate.

37. VI. Neque sufficit præcisè petere approbationem, sed necessarium est, eam etiam obtinere. Lugo *de pœn. D. 21. f. 3. n. 50.* Fill. *n. 257.* & alij. Sumitur ex illis Concilij verbis: & approbationem, que gratis detur, obtineant. Spectat hoc etiam ad Regulares Mendicantes, qui, ut videre

est apud Laym. *l. 5. tr. 6. c. 11. n. 4.* & Dian. *p. 3. tr. 2. R. 24.* olim poterant, si injustè ab Episcopo fuerunt rejecti, exponi ad Confessiones audiendas; nunc tamen post Decretum Alexandri VII. id non ampliùs licet. Etsi autem id Decretum loquatur solùm de annua paschali confessione facta religioso non approbato; spectare tamen id ipsum etiam ad reliquas Confessiones, mihi non est dubium propter paritatem.

38. VII. Approbatus ab uno Episcopo poterat olim in alia diœcesi sine nova approbatione recipere jurisdictionem, hodie tamen post decretum Urbani VIII. quod refert Lugo *D. 21. f. 2. n. 29.* & constitutionem Innocentij X. contrarium omnino tenendum est. In eadem tamen diœcesi potest semel approbatus à quocunque, qui eam dare potest, recipere jurisdictionem.

39. VIII. Approbatio semel collata semper durat, etiam post mortem approbantis, donec revocetur; sed revocari non potest nisi justa causa, & quidem juridicè probata, exigat; alioqui revocatio est invalida juxta *Cap. 13. de erat. & qualiter ordinand.* quia per approbationem jus verum est acquisitum, quo nemo sine justa causa privari potest. Laym. *n. 6.* Fill. *n. 256.* Et ideo peccant Episcopi, si eam sine superveniente nova causa revocent. Qualis est v. g. si accedat morum improbitas, mutatio judicij, scientiæ &c. Laym. *n. 3.* Hinc si talia cum tempore emergant, possunt, præsertim à successore Episcopo ad examen revocari non tantùm seculares, sed etiam regulares. Lugo *n. 61.* & 62.

40. IX. Quod demum attinet ad examen, potest is, cujus est approbare, il-

lud remittere, ut clarè indicant verba Concilij supra n. 30. recitata, si videlicet ipsi aliunde satis cognita sit aptitudo approbandi. Certè Episcopi Germaniæ ferre omnes, teste solertissimo P. Georgio Gobat in Alphab. Confess. religiosos minima nostræ Societ. ad hanc incudem non trahunt, rati, sufficere tot & tam rigida examina, quæ illi subire debent prius, quam ad sacrum presbyteratus ordinem promoveantur, ex quibus meritò approbator præsumere potest, non mitti à nostris superioribus nisi idoneos; ac proinde securus esse in conscientia, etsi ipse experimentale iudicium de hæc aptitudine ferre nequeat.

ARTICULUS II.

De Jurisdictione Confessarij.

41. Ad Absolutionem à peccatis necessaria etiam est in Sacerdote Jurisdictio, ut constat ex Concil. Florent. in litt. Union. & Trid. sess. 14. cap. 7. Ratio, quia Absolutio à peccatis juxta institutionem Christi est actus judicialis: ergo absolvens aliquem debet necessariò in eum, tanquam in subditum, habere Jurisdictionem. Hæc autem Sacerdotibus non confertur vi suæ Ordinationis, in qua accipiunt quidem potestatem remittendi, & retinendi peccata, Joan. 20. Sed potestas ista est tantum aliqua capacitas & habilitas, quæ possunt, superveniente Jurisdictione, absolvere eos, qui ad ipsos veniunt. Dicast. de Pœnit. Disp. 10. n. 81. Sicut Doctor aut Licentiatas Juris vi sui gradus & doctrinæ non habet Jurisdictionem, sed tantum capacitatem, ut jurisdictionem accipiat, eaque accepta

causas ad se deferendas validè decideret. Quare non rectè sentiunt, qui potestatem ordinis confundunt cum potestate Jurisdictionis; Illa enim convenit omnibus Sacerdotibus, & æqualiter se in omnibus extendit ad omnia fidelium peccata. Laym. l. 5. tr. 6. cap. 10. n. 2. neque amplius tolli potest; Ista autem opposito modo se habet.

42. Jurisdictio, prout hîc non pro potestate gubernativa, sed tantum pro potestate administrativa Justitiæ sumitur, est potestas causâ cognita dicendi Jus & ferendi sententiam. Ut autem hæc definitio præsentis materiæ magis applicetur, addi potest: in foro interno ad peccata solvenda vel liganda. Unde etiam clarum est, quantum differat ab Approbatione Episcopi, quam sup. n. 30. definivimus.

§. I.

De Jurisdictione Confessarij duplici; & imprimis de Ordinaria.

43. Jurisdictio modò explicata est duplex. Altera ordinaria; altera delegata. Illa est, quæ alicui competit ratione proprii officij, quod gerit: & confertur hoc ipso, quod ei officium, cui est annexa, committatur tanquam proprium. Ista verò est, quæ alicui non ex proprio suo officio, sed tantum ex commissione alterius competit. Hæc porro commissio fieri potest directè vel indirectè. Directè fit, cum immediatè ipsi Sacerdoti tribuitur Jurisdictio, sive jam per generalem dispositionem Juris, sive per specialem concessionem hominis, sive per con-

tue-

suetudinem. Indirectè autem fit, cum ipse superior tribuit quidem Sacerdoti Jurisdictionem, sed tantum mediante designatione, factà à penitente, qui per Jubilæum vel Bullam habet facultatem eligendi sibi Confessarium, quemcumque vult.

44. Jurisdictionem ordinariam ad audiendas confessiones habent omnes, qui ex officio gerunt animarum curam; adeoque I. summus Pontifex, & quidem in omnes baptizatos toto orbe dispersos. Est enim Pastor universalis, cui Christus sine omni exceptione commisit oves suas, cum *Joan. 20.* dixit Petro: *pasce oves meas.* II. Summus Pœnitentiarius Pontificis, & quidem etiam in omnes fideles. *Laym. l.c. n.3.* III. Quilibet Episcopus; & IV. quilibet Parochus; sed uterque cum restrictione ad suos tantum subditos: qualis constitui aliquis potest quadruplici modo, nimirum 1. stabili & perpetuo domicilio. 2. ðturna commoratione seu quasi domicilio; quo modo studiosi, mercatores, famuli, milites præfidiarii &c. subjiciuntur Parocho loci & Episcopo diæcesano quoad Sacramenta, excepto Sacramento Ordinis. *Laym. cit. cap.10. n.5.* Palao de Pœnit. *disp. un. p.13. n.11.* 3. vagatione, qui enim nusquam habent domicilium, possunt, ubicunque pro tempore versantur, confiteri; neque tantum Parocho loci, sed cuilibet alteri exposito. *Laym. l.c. n.7.* 4. peregrinatione. Nam qui versantur in itinere (modò id non subterfugiendi proprii Parochi causâ susceperint. *Palao. l.c. n.12.*) possunt ex tacito suorum Parochorum consensu, & recepta consuetudine confiteri Parocho, vel cui-

vis alteri exposito ejus loci, in quem perveniunt; & quidem etiam pro paschate, si ad propriam parochiam facile non possint accedere. *Laym. l.c. n.9. & alii.* V. Superiores regularium in suos religiosos; ita ut superiores mediati, v. g. Generales, Provinciales &c. si exempti sint, habeant in suos subditos regulares Jurisdictionem quasi Episcopalem; superiores autem immediati sive locales v. g. Quardiani, Rectores &c. quasi Parochialem, participantes tamen aliquid de Episcopali in eo, quod subditos regulares possint etiam in foro externo judicare, & censuras infligere, nisi in quibusdam ordinibus id ipsis sit specialiter prohibitum. *Hurt. de censur. in com. Diffic. 4. n.12.* Et verò quia regulares, ubicunque locorum existant, semper manent suis superioribus subjecti, ideo sine eorum facultate nulli possunt confiteri; neque Pontifex, quando dat alicui potestatem in omnes fideles, censetur sub illis religiosos comprehendere, ne ordo regularis turbetur juxta *Reg. 81. in 6.* usus tamen fert, ut regulares peregrinantes saltem ex præsumpta voluntate superiorum, si ordinis socium non habeant, à quovis alio etiam seculari absolvantur; exceptis reservatis, de quibus vide *Laym. cit. cap.10. n.10.* VI. Ordinariorum Vicarii, saltem perpetui; imò, ut *Coninch. de Pœnit. Disp. 8. dub. 4. n.30.* habet, etiam temporales, maximè Generalis Vicarius Episcopi. Item Vice-Quardiani, Vice-Rectores &c.

45. Ordinarii possunt suam Jurisdictionem etiam extra fines sui spiritualis territorii exercere in absolvendis subditis à suis peccatis; modò hi manent ibi adhuc

foz

 Anal
 tentia
 m
 1-4

adhuc subditi. Ratio, quia hæc Jurisdic-
tio, cum tendat ad salutem animæ, est
favorabilis & gratiosa; ergo potest v. g.
Parochus Monacensis suum parochia-
num etiam Ratisponæ validè & licitè ab-
solvere. Licitè tamen in alieno templo
pro tribunali non sedebit incito & invito
ejus loci Parocho; sicut religiosi, etsi fa-
cultatem habeant ubique prædicandi, in
templo tamen parochiali invito Parocho
prædicare licitè non possunt. Extrav. com.
cap. 1. de privil.

46. Jurisdictionem ordinariam ad ab-
solvendum à peccatis amittit aliquis 1.
per officii, cui annexa est, amissionem;
resignatione, translatione, depositione,
privatione, vel quovis alio modo legiti-
mè factam. 2. per excommunicationem
majorem, vel suspensionem ab officio;
Quamvis per ejusmodi Censuram Juris-
dictio non tam amittatur, quàm suspen-
datur; & quidem tunc tantum, quando
censuratus non est toleratus; qualis ne-
mo est, nisi sit publicè denunciatus, vel
notorius percursor Clerici. Censurati
tolerati, quia ex dispositione Concilii
Constant. in gratiam innocentum reti-
nent Jurisdictionem, validè possunt ad-
huc absolvere; imò, si quis fidelium pe-
tat, etiam licitè: sin autem ultrò se in-
gerant ad audiendas Confessiones, pec-
cant. 3. Generalis Vicarius Episcopi
amittit suam Jurisdictionem, cum eam
amittit Episcopus, iisdemque modis; &
quando hujus, tunc etiam illius suspendi-
tur Jurisdictio, quia est una & eadem
utriusque, habetque eam Vicarius depen-
denter ab Episcopo. Dicast. de Pœnit. disp.
10. n. 143.

47. Omnes, qui habent Jurisdictio-

nem ordinariam, absolventi à peccatis,
sup. n. 45. recensiti, possunt eam, nisi
specialiter à superiore prohibeantur, de-
legare alteri. Coninch. de Pœnit. disp. 8.
dub. 4. toto. ex cap. 7. de off. ord. in 6.
sed tantum Sacerdoti approbato, & nul-
la censura vitanda irretito. Hurr. disp. 6.
de Excom. disp. 2. n. 4. si quidem loqua-
mur de Ordinariis Pontifice inferioribus,
& in ordine ad excipiendas Confessiones
Secularium, & Monialium, vide sup.
n. 34.

§. II.

De Jurisdictione delegata Con- fessarii.

48. Qui autem delegatam tantum
habent Jurisdictionem ad audiendas
Confessiones, regulariter eam alteri sub-
delegare non possunt. Ratio, quia de-
legatus nihil potest, nisi quod & quan-
tum ipsi à delegante conceditur; sed re-
gulariter conceditur tantum, ut ipse pos-
sit delegatam Jurisdictionem exercere,
cognoscendo causam, decidendo &c. &
non ut possit commissam Jurisdictionem
alteri committere, ergo. Dixi regulariter.
Nam I. subdelegare commissam sibi Ju-
risdictionem absolventi à peccatis potest
delegatus à Principe, qui hic est summus
Pontifex: modò tamen Princeps non
specialiter industriam ejus personæ dele-
gerit; vel ei non Jurisdictionem, sed
tantum executionem seu nudum ministe-
rium commiserit. Laym. l. 5. tr. 6. cap.
10. n. 12. II. delegatus legati à latere.
Laym. cap. super questionum: 27. de off.
deleg. n. 7. III. delegatus ad universita-
tem aliquam causarum; sed tunc tan-
tum,

tum, quando ei ratione alicujus proprii sui Officii vel Dignitatis est Jurisdictione per perpetuum quasi privilegium commissum; vel quando ei concessum est officium quidem tantum vicarium; sed cui ex se Jurisdictione annexa sit. Talis enim delegatus exercet Jurisdictionem quasi ex officio, fungitur quasi ordinario munere, censeturque ejus Jurisdictione quasi ordinaria. Laym. cit. cap. 10. n. 13. ergo potest eam subdelegare; non tamen generaliter, sicut ipsi commissum est, sed tantum pro facti contingentia in casibus particularibus: nisi aliud rationabiliter presumi possit de mente primi delegantis; vel recepta consuetudo aliud ferat. Vi cujus presumptionis etiam temporalis Vicarius alicujus Parochiae potest quandoque alteri Sacerdoti subdelegare generaliter certam partem Jurisdictionis parochialis; v.g. ad audiendas parochianorum Confessiones; imò vi consuetudinis potest quandoque etiam totum suum officium ad breve tempus, quo ipse abest, vel aliter impeditus est, alteri committere, sibi que alium vicarium substituere. Dicast. de pœnit. disp. 10. n. 120. Quod si delegato ad universitatem causarum competat Jurisdictione, non ratione alicujus Dignitatis, vel sui officii proprii, aut vicarii, ut paulò antè dictum, sed præcisè tantum jure delegationis, tunc ille non potest eam subdelegare. Ratio, quia Jurisdictione, quam ille habet, non est annexa ulli officio, ergo non potest haberi pro quasi ordinaria, sed est simplex tantum ac nuda, & delegato committitur tantum propter singularem ejus personæ industriam, vel ex speciali aliquo erga eum favore: ergo commissio est me-

R. P. Stoz. Trib. Pœnit. Lib. II.

rè personalis, neque potest personam egredi. vide Dicast. de pœnit. cit. Disp. 10. a n. 112. IV. delegatus cujusvis etiam inferioris ordinarii, si hoc ei ab isto expressè vel tacitè concedatur, potest delegatam Jurisdictionem alteri subdelegare, si non suo, saltem primi delegantis nomine. Laym. cit. cap. 27. n. 9. V. Tertia. ubi id contra alios bene probat. Et hoc modo Cooperatores à suis Parochis missi in aliquam Ecclesiam ad audiendas confessiones, si multitudine pœnitentium obruantur, possunt assumere alium approbatum sacerdotem, & commissam sibi Jurisdictionem eidem subdelegare. Laym. cit. cap. 27. n. 10. V. Corollarium. & cit. cap. 10. n. 14. Dicast. l. c. n. 117.

49. Ex quibus patet, quod Mendicantes, etsi habeant Jurisdictionem delegatam à summo Pontifice ad audiendas confessiones fidelium, eosque absolvendos ab omnibus peccatis, etiam reservatis; ut mox n. 51. dicam, atque adeo sint etiam delegati ad universitatem causarum; quia tamen Jurisdictione hæc non est annexa alicui officio proprio vel vicario, & conceditur mendicantiis ordinibus ob singularem eorum industriam, vel ex speciali erga eos favore, sicque est privilegium ordinis; ideo non possunt illi hanc Jurisdictionem aliis regularibus vel secularibus subdelegare: nisi ad hoc ipsum habeant speciale Pontificis privilegium; de quo vide Gobat. tr. 7. à n. 103.

50. Nulla certa forma, sub qua delegatio vel subdelegatio fieri debeat, est in jure præscripta. Sufficit ergo quodvis externum signum, quo delegans suam voluntatem alteri sufficienter manifestet; sive jam explicite, concedendo disertis

C

verbis

foz

anal
tentia
m
A

verbis Jurisdictionem sacramentalem; si-
ve implicite, committendo v.g. offi-
cium, cui hæc Jurisdictio vel de jure,
vel de consuetudine annexa est. Imò
etiam subinde taciturnitas ipsa pro signo
delegationis habetur, concurrentibus
tamen duabus circumstantiis. I. est, ut
delegans sciat, alterum velle exercere
actum jurisdictionis quæ talem. II. est,
ut facile possit, si vellet, contradicere,
nullo metu vel verecundia prohibente:
si ergo tunc non contradicit, consentire
videtur juxta *Reg. 45. in 6.* Et hæc vo-
catur Ratihabitio *de presenti*; in qua si
quandoque accidat, ut ille, qui putatur
in datis circumstantiis consentire, revera
non consentiat, nihil id obest valori Sa-
cramenti; quidquid dicat *Laym. l. 5. tr. 6. cap. 10. n. 16.* quia Ecclesia in tali casu
supplet defectum Jurisdictionis in gra-
tiam pœnitentium, bona fide confiten-
tium; ut universim de omni Jurisdic-
tione probabiliter existimata tradit *Bo-
nac. disp. 5. q. 7. p. 4. §. 1. n. 13.* & ipse
Laym. l. 1. tr. 4. cap. 22. n. 8. de quo *inf. n. 53.* At verò existimatio de futuro con-
sensu, seu ratihabitione (quod scilicet de-
legans, quando resciverit, postea futu-
rus sit contentus) non sufficit ad valo-
rem Sacramenti Pœnitentiæ; quia abso-
luto Sacramentalis non valet, si fiat eo
tempore, quod absolvens adhuc caret Ju-
risdictione; atqui absolvens sub consen-
su seu ratihabitione futura alterius caret
tunc, cum absolvit, adhuc jurisdictione;
eam enim tantum acquirit per de-
legantis consensum, qui tunc nondum
existit, sed postea primum extiturus est:
multò minùs potest Sacramentum Pœni-
tentiæ, positâ debitâ materiâ, formâ &

intentione Ministri manere quoad suum
valorem vel nullitatem suspensum, & pen-
dere à futuro aliquo eventu, ut docetur in
*tr. de Sacram. cum Sacramenta operen-
tur positis omnibus ad agendum requisi-
tis ut causæ necessariæ. vide inf. n. 85.* Ne-
que dicas ratihabitionem retrotrahi, &
mandato comparari, *Reg. 10. in 6.* quia
hoc locum habet in iis tantum actibus,
quorum valor immediatè pender à sola
voluntate ratificantis. *Dian. p. 6. tr. 6. Ref. 57.* *Dicastillo de Pœnit. disp. 10. n. 166.*
Absolutio autem Sacramentalis pender
etiam, & vel maximè à voluntate Mini-
stri absolventis. Vide *Peckium in cit. Reg. 10. n. 17.* ubi ait, eam locum quo-
que non habere in actibus, qui pendere
non possunt; qui consensum pro for-
ma requirunt, vel id, quod à consensu
provenit; uti provenit etiam Jurisdictio
delegata à consensu & voluntate dele-
gantis.

§. III.

Quomodo intelligenda delegata Jurisdictio?

51. Delegatio Jurisdictionis Sacra-
mentalibus, etsi sit in materia favorabili,
animarum salutis proficua, & nemini no-
xia, debet tamen intelligi cum certis li-
mitationibus. Itaque I. intelligi semper
debet intra limites potestatis, quam ha-
bet delegans; quia nemo alteri dare po-
test, quod ipse non habet. II. etsi de-
legans utatur verbis generalibus & nihil
excipientibus, non tamen semper cen-
setur velle, totam suam potestatem alteri
conferre; quia in generali concessione
intelliguntur excepta, quæ ob suam spe-
ciali-

cialitatem difficilius, & rariùs concedi solent juxta Reg. 81. in 6. & Clem. 5. de priviil. III. concessa generalifacultate absolvendi à casibus Pontifici reservatis, non comprehenduntur casus Bullæ Cænæ; quia horum est arctior reservatio. IV. concessa facultate absolvendi à casibus etiam Bullæ Cænæ, non censetur concessa facultas absolvendi ab hæresi; quia hujus est strictissima reservatio. Quamvis Coninch. disp. 14. d. 16. n. 245. doceat, interdum ex circumstantijs loci, pro quo talis facultas datur (ubi nimirum viget hæresis) posse aliud præsumi. V. si Pontifex concedat generaliter alicui potestatem etiam in casus sibi reservados, docet Præpos. de pœnit. q. 9. d. 1. n. 7. Hurt. de Excom. disp. 15. diff. 3. n. 14. & alij, hoc ipso implicite concedi etiam in casus Episcopo reservados; quia alioqui foret in potestate Episcoporum, sicut casus sibi reservare, ita & gratiam Pontificis pro suo arbitrio restringere. Sed hæc doctrina admitti hodie amplius non potest, quia inter propositiones ab Alex. VII. 1665. 2. Oct. prohibitas, est ista duodecima: *Mendicantes possunt absolvere à casibus Episcopis reservatis, non obtenta ad id Episcoporum facultate*, & tamen Mendicantibus concessa generaliter est facultas absolvendi ab omnibus casibus etiam Pontifici reservatis, ijs exceptis, qui in Bulla Cænæ continentur. Unde patet, quòd Pontifex velit ejusmodi concessionem suam intelligi cum hac limitatione: *nisi quem ex omnibus Episcopus aliquis sibi reservaverit vel reservet*. VI. concessa potestate absolvendi à peccatis conceditur hoc ipso potestas etiam absolvendi à censuris, tali peccato à jure

impositis, & non reservatis, juxta cap. 29. de sent. Excom. Quod cap. etsi tantum loquatur de Excommunicatione, meritò tamen sicut in foro externo, ita etiam in interno extenditur quoque ad censuram Suspensionis & Interdicti. Suarez de censur. Disp. 3. Sect. 4. contra Hurt. diff. 1. n. 5. id ideo negantem, quia absolutio à peccatis requirit etiam absolutionem ab Excommunicatione; non item à Suspensione vel Interdicto. Verùm prædicta extensio non fundatur in connexionione unius absolutionis cum altera, sed in generali ratione censuræ, de qua cit. cap. 29. dicitur, quòd quando conditor canonis ejus absolutionem sibi specialiter non reservavit, eo ipso concessisse videtur facultatem alijs relaxandi. VII. concessa facultate absolvendi à censuris non censetur concedi facultas absolvendi à censuris, quæ sunt reservatæ; uti nec illæ, quæ sunt ab homine latæ, nisi que ligantur certæ personæ vel communitates sibi per sententiam judicalem, sive per præceptum particulare. Ratio prioris membri per se patet; posterioris verò est hæc; quia alioqui turbarentur tribunalia judicium, & tolleretur disciplina Ecclesiastica; eorum enim censuræ faciliè possent elidi, & cludi, recurrendo pro absolutione ad aliquem habentem generaliter potestatem in censuras.

§. IV.

Quæ, & quibus competat?

52. Jurisdictio Sacramentalis est delegata Sacerdotibus. I. expressè ab ipso jure in articulo mortis Trid. sess. 14. cap. 7. In eo ergo articulo omnes Sacerdotes, quo-

quomodocunque censurati, vel etiam hæretici, possunt quemlibet à quibusvis casibus & censuris absolvere: si quidem desit alius ordinaria vel delegata potestate præditus; vel saltem approbatus; vel non ita censuratus. Dixi: *si quidem desit alius*. Nam si præsens sit, qui etiam extra mortis articulum absolvere possit, docent graves Auctores, alterum invalidè absolvere, eò quòd facultas illi concessa sit tantum pro casu necessitatis, qualis tunc non est. Concessa autem propter necessitatem cessant cessante necessitate. Gloss. Reg. 76. in 6. Laym. l. 5. tr. 6. cap. 12. n. 14. cum multis alijs. Sed contrariam sententiam tradunt ex veteribus multi, & ex recentioribus plurimi, relati à Dian. p. 1. tr. 5. Res. 5. & p. 4. tr. 4. Res. 161. & 235. & p. 5. tr. 3. Res. 57. 60. & 67. tr. 13. Res. 12. & sequitur cum ipse, tam Tamb. de exped. Confess. l. 3. cap. 7. §. 1. n. 1. & est æquè probabilis; videlicet quemlibet etiam simplicem Sacerdotem, saltem censurâ non tolerata liberum, posse quosvis, præsentem quoque proprio aut privilegiato Sacerdote, ab omnibus peccatis & censuris absolvere; quia Trid. & antiqui Canones absque ulla distinctione & mentione de absentia vel præsentia sacerdotis habilioris loquuntur. Ubi autem lex non distinguit, neque nos debemus distinguere. Sed de hoc vide plura infra n. 65.

53. II. In communi errore, cum nimirum confessarius, qui nec ordinariam nec delegatam habet jurisdictionem, in eo tamen loco, ubi Confessiones audit, per communem errorem populi putatur eam habere ob aliquem coloratum titulum, quia v. g. pro parochio se gerit, aut tan-

quam Religiosus privilegiatus exponitur. In hoc enim casu Ecclesia in gratiam pœnitentium, ne alienâ malitiâ vel ignorantia illis incommodet, supplet, vel potius confert Jurisdictionem pro tali actu. Quod licet in specie non reperiat à Jure expressum; rectè tamen ex generali illo principio deducitur, quòd *sacrorum canonum statuta*, ubi ipsa nihil determinant, *Principum constitutionibus adjuvantur*, cap. 1. de novi op. nunt. Nam in famosa illa *L. Barbarius*, 3. ff. de off. Praetor. statuitur, acta & decreta ejus, qui per communem errorem putabatur habere potestatem prætoriam, cum tamen reipsa non haberet, non esse reprobanda; idque propterea, quia Populus Romanus potuit ei dare illam potestatem, & propter utilitatem eorum, qui apud ipsum lege vel alio jure egerunt, censetur voluisse dare. Cum ergo in foro Pœnitentiæ quoque plurimum intersit, Confessiones, bona fide factas, non esse ex solo defectu Jurisdictionis in Ministro invalidas; Ecclesia autem possit confessario dare Jurisdictionem, quam alicubi per communem errorem putabatur habere, cum non habeat; meritò censetur etiam velle dare. Quod tamen cum hac quadruplici limitatione intelligendum est, 1. ut plerique in illo loco ignorent, confessarium carere Jurisdictione; nam si pauci tantum ignorent, non est propter eos tam extraordinarium remedium adhibendum. 2. ut hæc Jurisdictio non stabiliter, sed pro singulis tantum actibus censeatur concessa. 3. ut non censeatur esse amplior, quam requirit titulus, v. g. parochialis, quem confessarius præfert. 4. ut propterea ipse confessarius,

rius, conscius sui defectus, non sit excusatus à peccato; quia Ecclesia non in ipsius, sed tantum in pœnitentium, communi errore laborantium, gratiam supplet Jurisdictionem. Suar. *de cens. disp. 11. sect. 3. num. 13.*

III. Quando ob rationem & auctoritatem Doctorum verè probabile est, Confessarium habere potestatem absolvendi à peccatis, quam tamen re ipsa fortè non habet. Cum enim Confessarij, qui tali modo judicant se habere potestatem absolvendi, licitè possint juxta Dian. *p. 9. tr. 7. Ref. 59. & alios*, atque adeò sæpe etiam soleant absolvere, ad Ecclesiam providentiam & curam spectat, ut si probabilis illa opinio à parte rei sit falsa, & Confessarij re ipsa jurisdictionem non habeant, ipsa eam in tali casu suppleat, & conferat, ne tot confessiones vel fiant invalidæ, vel ob dubium sint repetendæ, vel pœnitentes in periculum damnationis conjiciantur. Dian. *p. 8. tr. 1. Ref. 3. Palao tr. 1. Disp. 2. p. 5. n. 9.*

54. IV. Quilibet Sacerdos, etiam non approbatus, modò non sit ob censuram aliquam vitandus, vel degradatus, habet Jurisdictionem seu potestatem absolvendi quemlibet à venialibus, uti & à mortalibus jam semel per confessionem ritè expiatis. Dian. *p. 5. tr. 14. Ref. 86. & p. 8. tr. 1. Ref. 86.* Habent enim Sacerdotes hanc potestatem non jure divino & vi sui ordinis, ut aliqui probabiliter quidem volunt apud Dicast. *de pœnit. Disp. 10. n. 433.* sed juxta probabiliorem & communiorrem, tantum est ijs delegata ab Ecclesia & jure Ecclesiastico consuetudinario, de quo testatur consensus DD. apud eitt. Unde etiam Sacerdotibus eandem iterum

aufferre potest Pontifex, si velit, Dian. *p. 8. tr. 1. Ref. 55.*

V. Ex consuetudine habet etiam quilibet Sacerdos approbatus delegatam Jurisdictionem, seu potestatem absolvendi quemlibet Episcopum, vel Cardinalem. Dian. *p. 8. tr. 1. Ref. 85.* sicut & quemlibet alium Sacerdotem secularem. Gobat *tr. 7. n. 82.*

VI. Non tantum Parochus, sed etiam quilibet alius Sacerdos approbatus & expositus in aliquo loco ad audiendas confessiones, habet delegatam potestatem absolvendi quemlibet laicum, qui est vagus. Laym. *cir. cap. 10. n. 7.* vel in eo loco peregrinus. Idem *ibid. n. 9.* An autem talis Parochus vel expositus unius loci habeat simili modo delegatam potestatem absolvendi alterius vicini vel remoti parochianos, qui illac transeunt tanquam viatores, vel eò peregrinationis seu devotionis causâ veniant, pendet ex diversorum locorum, & Diocesum consuetudine; ad quam proinde attendendum est. Universaliter affirmat Palao *de Pœnit. D. nn. p. 13. n. 12. Bonac. tom. 1. Disp. 5. q. 6. sect. 5. p. 2. n. 5. & seqq.* modò non ideo tantum iter ineant, ut alteri Parocho confiteri possint. *sup. n. 45.* In locis, ad quæ est solemnior peregrinatio, communiter Sacerdotes ibi expositi habent à suo Episcopo expressè delegatam generalem potestatem absolvendi omnes subditos diocesanos; ad exteros autem absolvendos habent saltem tacitè ab alijs Episcopis, vel Parochis concessam, quamdiu isti non expressè contradicunt. Illud addo, quòd, si consuetudo sit diocesana, ut quisvis Parochus cujusvis alterius parochianos ad se accedentes absolvat, validè & licitè adhuc

id fiat, etiam si unus aut alter Parochus expressè contradicat, & suis parochianis prohibeat; quia unus vel alter Parochus communem totius Diœcesis consuetudinem non potest immutare, nec jus per eam alijs tam Confessarijs quàm pœnitentibus attributum auferre. Dicast. *de pœnit. Dissp. 10. n. 178.* Aliud foret, si consuetudo esset tantùm particularis aliquarum Parochiarum: ea enim hoc ipso tollitur, quòd Parochus loci illi expressè resistat; quia hoc ipso non amplius adest, ne quidem tacitus Ordinarij v. g. Parochi consensus de præsentibus; qualis est scientia & patientia illius, à quo pender illa consuetudinaria delegatio Jurisdictionis.

VII. Jurisdictionem delegatam ab homine habet, cui eam ordinarius vel delegatus aliquis ex ijs, de quibus *sup. n. 48.* concedit.

§. V.

Quomodo amittatur?

55. Jurisdictio delegata absolventi à peccatis amittitur I. si commissum officium, quod eam annexam habet, amittitur v. g. Vicaria. II. lapsu temporis, si ad determinatum tempus fuerit concessa. III. revocatione delegantis. IV. si delegans eam concessit cum hujusmodi clausula: *donec voluero; ad meum beneplacitum &c.* tunc juxta communem censetur expirare morte concedentis, quia per mortem sicut homo, ita & hominis definit esse voluntas, & placitum. Laym. *l. 1. tr. 4. cap. 23. n. 17.* V. tamen morte concedentis, etiam re adhuc integra, non expirat, si ab eo absolutè & simpliciter fuit alicui concessa, ut DD. colligunt *ex cap. Si cui. 36. de præbend. in 6.* & illud

de concessione non tantùm à Pontifice, sed etiam ab alijs inferioribus v. g. ab Episcopo, Parocho &c. facta intelligunt. Dicast. *de pœnit. Dissp. 10. n. 136.* Laym. *cit. cap. 10. n. 22.* eò quod universim nulla gratia facta morte concedentis expirat. Sanch. *l. 8. Matr. Dissp. 28. n. 72.* atqui potestas absolventi, cum sit proximè & directè concessa ipsi Sacerdoti in ejus favorem & honorem, censetur esse gratia facta, & quidem, ut Laym. *l. c. n. 23.* indicat, talis, quæ non habeat rationem mandati, sed beneficij; quæque non exerceatur nomine concedentis, sed Christi, ergo delegata Jurisdictio ad absolventem à peccatis, etiam rebus adhuc integris, non expirat morte concedentis. Neque de hac intelligi possunt contraria jura, sed tantùm de alia, ejusmodi prærogativa non habente. Unde jam Pœnitentiarius vel alius Confessarius ab Episcopo; vel Cooperator, uti & Vicarius ad tempus à Parocho cum delegata potestate constitutus potest etiam post cognitam Episcopi vel Parochi mortem suo officio adhuc fungi, & pœnitentes absolvere. Dicast. *l. c. n. 139.* & Laym. *cit. n. 22. in fine.* ubi testatur ita etiam habere praxin; & quamvis *l. 1. tr. 4. cap. 23. n. 18. in fine* dixerit, sibi quoad Vicarium & Cooperatorem placere contrariam sententiam Garcia; addidit tamen, hæc in re cujusvis Diœcesis consuetudinem esse attendendam. Præterea morte, re integra, non expirat Jurisdictio, si concedens delegaverit eam cum clausula: *ad beneplacitum Sedis Apostolicæ;* quia Sedes non moritur. *cap. Si gratis. 5. de Rescript. in 6.* vel cum clausula: *donec revocavero;* si enim vivus non revocet, mortuus revocare

non

non amplius potest. Et quia Palao de Legibus. D. 4. p. 16. §. 5. n. 5. putat huic clausulæ juxta communem loquendi modum æquivalere illam: *quamdium voluero; ad meum beneplacitum*, ideo probabile cenlet, jurisdictionem etiam cum istis clausulis delegatam non expirare morte delegantis.

ARTICULUS III.

De Reservatione Casuum.

De hac quoque dicenda sunt hinc aliqua, ut, quæ ad Jurisdictionem Confessarii spectant, plenius intelligantur.

§. I.

An detur Reservatio? & quid sit?

56. Esse in Ecclesia potestatem reservandi peccata, eamque habere summum Pontificem in universa Ecclesia, & quemlibet Episcopum in sua Diœcesi, atque ita, ut vim habeat non tantum in externa potestate, sed etiam coram DEO; ad ædificationem tamen non ad destructionem, definitum est in Trid. *Sess. 14. cap. 7. & can. 11.* Idque merito. Tum quia ad rectam Christiani populi gubernationem spectat, non quævis peccata à quovis Confessario absolvi; cum in tanto eorum numero, quantus est necessarius, non omnes habeant peritiam sufficientem ad cujusvis peccatoris directionem & emendationem. Tum quia difficultas in ad eundo Superiore pro absolutione est oportunissimum frænum ad fideles à gravioribus peccatis coercendos.

57. Reservatio itaque casuum est actus, quo Superior alicui inferiori, vel

non concedit Jurisdictionem in aliqua peccata; vel jam antea concessam iterum aufert. Casus autem reservatus est ille, à quo inferior aliquis Confessarius nequit absolvere ob defectum Jurisdictionis sibi à Superiore in illum non concessæ, vel iterum ablatae. Jurisdictio enim si sit delegata, pendet ejus concessio & ablatio, ampliatio & restrictio ab arbitrio delegantis. Ordinaria competit quidem alicui ratione proprii sui officii, cui jure humano tantum, vel etiam divino annexa est; sed quia nihilominus semper, saltem quoad modum ampliationis & restrictionis manet subiecta dispositioni legitimi Superioris; ideo Jurisdictionem ordinariam Parochi Episcopus, & utriusque potest Pontifex restringere, atque in aliqua peccata non concedere, vel concessam antè iterum auferre. *Dicast. de pœnit. Disp. 11. dub. 1. Laym. l. 5. tr. 6. cap. 11. num. 1.*

§. II.

Quorum peccatorum soleat fieri Reservatio?

58. Porro circa reservationem sunt observanda seqq. 1. Quamvis ab Ecclesia possint validè reservari etiam peccata venialia, uti & mortalia jam semel confessæ, merè interna, & dubia, sicut *Dicast. de pœnit. disp. 11. dub. 4. 5. & 6.* cum aliis probat; ut tamen peccatum aliquod censetur defacto à Superiore reservatum, debet illud 1. esse mortale; venialia enim, cum nemo teneatur confiteri, frustra reservarentur. *Dicast. l. c. n. 31.* 2. extraordinariam aliquam habere gravitatem, quæ exigat extraordinarium talem rigorem & curam. 3. prodire in actum externum,

foz

1. mal
 2. tentia
 3. m
 4. A

ternum, ita quidem, ut ratione ipsius actus externi sit mortale. Nam si furtum v. g. sit alicubi reservatum, non sufficit, id cum animo mortaliter malo fuisse factum; sed necesse est, ut etiam ipsa res exterius ablata sit materia sufficiens ad mortale. Bonac. *Disp.* 5. q. 7. p. 5. §. 1. n. 5. Dian. p. 5. tr. 5. Res. 46. & alii. Sic etiam cum alicubi reservatur omnis actus externus & voluntarius contra votum Castitatis, non debent aspectus, tactus, colloquia &c. haberi pro reservatis, si non sint mortaliter mala ex quantitate & gravitate ipsius operis externi, sed solum ex relatione ad actum internum, seu intentionem cum qua fiunt, estque mortaliter mala. Dian. p. 4. tr. 4. Res. 163. cum Henric. Gran. & aliis. 4. in suo genere consummatum, nisi expressè etiam alii actus reserventur) eoque modo perfectum, sicut in lege reservante exprimitur v. g. *temerè, scienter, presumptuosè &c.* sic si homicidium est reservatum, non sufficit, inflictum esse vulnus lethale, si mors non re ipsa subsequatur, quamvis miraculosè tantum impediatur. Hurt. *de censur. diff.* 13. n. 57. & constat Argum. cap. 7. de Elect. in 6. ubi scienter eligentibus indignum imponitur privatio juris eligendi, sed non incurritur, si electio non est sortita effectum. 5. esse certò & manifestò mortale; si enim de peccato sit dubium, vel *juris*, hoc est, an sit mortale, an reservatum; vel *facti*, hoc est, an sit perpetratum, hoc ipso non est reservatum. Suar. *Tom.* 5. in 3. part. *Disp.* 20. sect. 6. n. 5. Sanch. l. 1. *Moral.* cap. 10. n. 74. Sà *V. Casus Reservatus*, n. 5. Pellizarius in *Man. tr.* 6. cap. 1. n. 58. cum seqq. & cap. 2. sect. 2. n. 65. Dian. p. 4. tr. 3. Res. 4. & alii communissimè

contra Armillam paucòsque alios; & quidem etiam in foro externo præsumptio sit, delictum verè commissum & mortale esse, ut rectè ampliat Pellizarius *ll. cc.* cum Merolla contra Sanch. *l. c.* idque probabile censet Dian. Ratio est. Tum quia alioquin homines sicut in dubium, ita etiam in casus reservatos facilè & frequenter inciderent, fieretque Sacramentum Pœnitentiæ ob nimiam ejusmodi Casuum frequentiam & confitentibus, & confessariis valde onerosum & odiosum, contra suavitatem legis & jugi Christi. Tum quia Reservatio à citt. DD. censetur esse odiosa & restringenda, ergo non potest nec debet ultra Casus certos & manifestos extendi etiam ad præsumptos & dubios; nisi id in ipsa reservatione exprimitur; sicut Clemens VIII. olim expressit, in suo Decreto 1601. 9. Jan. edito, reservans *Casus in Bulla Cœna clarè & dubiè contentos*; sed postea 1602. 26. Nov. in alio Decreto prioris moderativo omisit *dubiè contentos*. Adde, quòd ita semel absolutus per inferiorem à casu reservato dubio, necesse non habeat, ut ab eo de novo absolvatur per Superiorem, aut ei se sistat, etiam si postea certò innotescat, suum peccatum fuisse verè reservatum, & reservatà censurà affectum. Pellizarius *ll. cc.* cum Lug. *de pœnit. Disp.* 20. n. 20. Dicast. *l. c.* n. 99. Aliud est, si de peccato constet esse reservatum; sed Confessarius dubitet, an ipse hîc & nunc habeat potestatem, illud directè absolvendi. Nam stante hoc dubio non potest Confessarius absolvere, quia exponeret se periculo invalidè conficiendi Sacramentum. Pellizarius *cit. cap.* 2. n. 66.

§. III.

Quotuplex sit Reservatio.

59. II. Reservatio alia dici potest pœnalis, alia non pœnalis, sed medicinalis, ut indicat Sanch. *l. 9. Matr. Diss. 32. n. 18.* Lug. *loco mox citan. n. 9.* Palao *tr. 2. Disp. 1. p. 17. n. 8.* Prior in odium alicujus delicti ejusque pœnam; posterior tantum in bonum fidelium, & rectam Ecclesiæ gubernationem fit. Prioris generis putat Gobat *tr. 7. n. 360.* esse tantum illam Reservatorem, quæ habet annexam censuram; alias omnes accenset non pœnalibus. Sed rectius Palao *l. c.* docet, pro pœnali habendam, quando fit per talem legem, per quam simul etiam specialiter ipsum delictum reservatum prohibetur, & puniatur; pro non pœnali autem, quando per legem aliquam fit, quæ simpliciter tantum loquitur, reservando quidem delictum, sed non simul etiam specialiter illud prohibendo. Alium sensum huic Auctori attribuit Joseph à S. Januario apud Dian. *p. 10. tr. 16. Ref. 63.* sed non videtur eum satis esse assecutus. Et hanc reservatorem distinctionem non est otiosum aut inutile observare.

Nam pœnalem non incurrit, qui scilicet quidem delictum committit, sed invincibiliter ignorat legem, quæ illud prohibet simul & reservat. Sanch. *l. c.* vel, ut alii loquuntur, saltem invincibiliter ignorat ipsam impositam à tali lege reservatorem. Palao *l. c. & alii*, idque ipse etiam Sanch. probabile censet; sicut & Lugo *de pœnit. Disp. 10. n. 11.* Dian. *p. 6. tr. 6. Ref. 42.* Ratio, quia sicut privilegium juri communi insertum sequitur naturam juris communis, ita etiam Reservatio per

R. P. Stoz Trib. Pœnit. Lib. II.

legem prohibitive simul & punitivam facta sequitur naturam talis legis, tanquam accessorium ad suum principale, ut argumentatur Sanch. *l. c.* atqui certum est, quod qui legem, & ex communi etiam probabile est, quod qui vel solam pœnam legis, contra quam agit, saltem invincibiliter ignorat, pœnam non incurrat, ergo nec reservatorem pœnalem. A reservatorem autem non pœnalibus nulla excusat delinquentes ignorantia, quia hujusmodi reservatio est mera, & absolute facta ablatio Jurisdictionis, sine qua non potest ullo modo à Confessione absolvi pœnitens, sive jam scienter, sive ignoranter delictum commiserit. Reservatio pœnalis est quidem etiam ablatio Jurisdictionis, non tamen mera, cum sit simul etiam pœna; neque fit absolute, sed tantum conditionate, scilicet nisi delinquens legem reservantem, vel saltem reservatorem invincibiliter ignoraverit.

Nonnulli apud Dian. *cit. Ref. 42.* putant, omnem reservatorem esse pœnalem, (quibus quoad hoc consentit Fagundes *Prec. 2. lib. 8. cap. 1. n. 28.*) adeoque nullam, quæ per legem quamcunque fit, incurri ab ignorantibus, idque multis rationibus probare conatur Joseph à S. Januario apud Dian. *cit. Ref. 63.* & ipse Diana *ibid.* fatetur hoc esse satis probabile; sed, ut ego intelligo, ad summum speculative tantum, & non practice: quia nostram sententiam, quæ affirmat, reservatorem non pœnalem incurri etiam ab ignorantibus, agnoscit *cit. Ref. 42.* esse communem, à Lugone dici certam, & omnium Religionum praxi receptam; contrariam quoque opinionem ab Hurtado censeri improbabilem. Unde non attentâ probabi-

D

habi-

f 03

nal
sentia
m
A

babilitate, quam contrariæ sententiæ antea tribuerat, meritò ait, se nostræ ad hæreret, nec audere se ab ea recedere.

60. III. Omnino tamen hîc præterea addendum, & bene notandum est fundamentum à Dicast. *de pœnit. Disp. 11. n. 19. Et seqq.* traditum, uti & ab aliis, quòd nimirum Casus à Pontifice reservatus semper expressè habeat vel saltem censetur habere implicitè annexam censuram, & sit tam quoad peccatum, quàm quoad censuram reservatus; ita quidem, ut, quod *n. 37.* docet, utraque reservatio sit inter se tam in fieri quàm in conservari connexa, & alterutrâ ablata hoc ipso censetur ablata & altera, nisi expressè Pontifex aliud statuerit. Atque hinc ipse *n. 23.* probabilissimum esse ait, testaturque absolutè docere Henriq. & Coninch, quòd, quando peccatum reservatum & habens annexam censuram ita committitur, ut propter ignorantiam, metum, vel aliam causam non incurratur censura, hoc ipso peccatum commissum non sit reservatum; sed possit à quovis legitimo Confessario absolvi. Idem docet Palao *tr. 4. de fide. disp. 4. p. 3. in priv.* Tamb. *in Meth. Conf. 1. 3. cap. 7. n. 3.* & *in tr. de Casibus reservat. cap. 5. §. 1.* Dian. *p. 9. tr. 6. Res. 13. cum aliis*, inter quos est etiam Laym. *l. 5. tr. 6. cap. 12. n. 2.* qui *l. c.* excipit crimen hæresis, sed non bene, ut Dicast. *cit. n. 37.* docet, & Sanch. *lib. 2. Moral. cap. 8. n. 3. Et 5.* ubi: si hæreticus, inquit, ratione ignorantia censuram Excommunicationis non incurreret, posset ejus peccatum à quovis Confessario absolvi, quia non est reservatum. Et hæc ita se habent, sive jam reservatio ejusmodi dicatur esse pœnalis, ut vult Gobat præ-

ced. *num.* sive non esse. A quavis autem censura, ut id quoque hîc obiter dicam, excusatur etiam adhuc ille, qui si non ipsam legem, tamen censuram, saltem sub qua lex aliquid prohibet, ignorat, & quidem ignorantia etiam vincibili & mortaliter culpabili, modò non sit crassa & supina. Sanch. *lib. 9. Matr. Disp. 32. n. 37.* Laym. *l. c.* & Dian. in variis locis indicatis *in sum. V. Ignorantia. n. 7. cum aliis.*

Quinam verò casus sint reservati Pontifici, videri potest apud Toletum *lib. 1. cap. 18.* Filliuc. *tr. 20. cap. 4. n. 13.* & in *Instruct. cap. 1. art. 5. Et alios.* Universum quadraginta duos enumerat Suar. *de Censur. Disp. 22.* inter quos censeri adhuc debent etiam illi omnes, in quos potestas absolvendi concessa est Episcopis in *Trid. Sess. 24. cap. 6.* & Ordinibus Mendicantium in suis privilegiis, vi quorum possunt isti absolvere ab omnibus Casibus Pontifici reservatis, exceptis Casibus in Bulla Cænæ, & quinque aliis in Decreto Clem. VIII. de quo *sup. n. 58.* contentis, & sunt 1. Extractio reorum ex Ecclesia vel Cæmeterio contra Gregorii XIV. prohibitionem. 2. Violatio elausuræ Monialium ad malum finem Castitati contrarium. 3. Duellum in forma *Trid.* 4. Percussio Clerici, si non sit levis, sed mediocris vel gravis. & 5. Simonia realis vel confidentialis; de quibus vide Pellizarium *tr. 6. cap. 2. à n. 18.* Sed adverte, postea Urbanum VIII. in suo Decreto 1628. 17. Nov. declarasse, quòd Regularibus per Decreta Clem. VIII. minimè fuerit extra Italiam ablata, si quam habebant, facultas absolvendi ab aliis peccatis & censuris, præterquam in Bulla Cænæ, & per Ordinarium loci reservatis.

Ex

Ex prædictis autem, ut patet, onus Pontificiarum reservationum jam multum est alleviatum.

61. IV. Quod si casus ab Episcopo reservatus habeat ab eodem annexam censuram, tunc est quidem etiam tam quoad peccatum, quam quoad censuram reservatus; sed ita juxta usum Ecclesie & communem sensum Episcoporum, teste Tamb. *tr. de Casib. reserv. cit. cap. 5. §. 1. n. 7.* ut una ex duabus illis reservationibus sit independens ab altera, adeoque peccatum adhuc maneat reservatum, quamvis propter ignorantiam, metum, vel aliam causam non sit contracta censura. Episcopi enim communiter volunt peccatum ratione sui ipsius, & prout à censura distinctum est, reservare. Unde non omnes casus ab Episcopis reservati habent annexam censuram. Deinde Episcopi, si alicui suo casui reservato annectunt censuram, faciunt id tantum in hunc finem, ut reservatio sit tantò gravior, & à delinquente non tam facile possit sine requisito Episcopi consensu evitari; atqui huic fini repugnat, velle, ut reservatio peccati, & reservatio censuræ sint inter se inseparabiliter connexæ, ut patet ex dictis; ergo Episcopi talem connexionem communiter non volunt; nec potest in dubio præsumi, quòd eam velint. Veruntamen si omnino ex verbis Reservationis, vel ex alijs circumstantijs aperte constaret, quòd Episcopus in aliquo casu, à se cum censura reservato, vellet utriusque reservationem esse inter se connexam, tunc omnino esset idem de illo; quod de aliquo casu Pontificio *sup. n. 60.* Quæ autem hæc dicta sunt de casibus ab Episcopo cum censura reservatis, intelligenda sunt etiam

ob easdem causas de casibus à Prælato Regulari reservatis, & annexam censuram habentibus; utrobique tamen semper attendendum est, an Reservatio sit vel non sit pœnalis. *sup. n. 59.*

§. IV.

Quinam possint facere Reservationem Casuum? & quo modo?

62. V. Illi omnes & soli possunt casus aliquos reservare, qui habent potestatem alijs conferendi jurisdictionem ordinariam, vel delegatam; adeoque 1. Pontifex pro tota Ecclesia. 2. quivis Episcopus pro sua Diœcesi. 3. Prælati Regularis pro suo Ordine vel Monasterio; & 4. etiam Parochus pro sua parochia, quia etiam ille, si velit, potest Jurisdictionem in suas oves, cum eam Cooperatori suo vel alteri Sacerdoti delegat, ad certos casus restringere. *Dicast. de pœnit. Disp. II. n. 4. Lugo de pœnit. Disp. 20. n. 2. vide Tann. tom. 4. Disp. 6. q. 9. n. 78.* Sed non est in usu; nec expedit ita gravare parochianos. Fieri potest directè vel indirectè. Priore modo fit, cum quis jurisdictionem alterius, quam restringit, habet sibi subordinatam, ut Ordinarius superior habet Ordinarij inferioris, & delegans delegati. Posteriore modo fit, cum quis jurisdictionem alterius sibi non habet subordinatam; suum tamen subditum eidem subjicit, sed quoad aliqua tantum peccata, non quoad omnia, ut si Prælati Regularis permittat suum Religiosum à peccatis absolvi per Parochum, exceptis aliquibus casibus.

Prælati autem Regularibus potestatem reservandi, ne ea abuterentur, limitavit Clemens VIII. & undecim tantum

foz

anal
tencia
m
A

casus à Laym. *cit. cap. 12. n. 6.* relatos, & à Palao *de pœnit. Disp. un. p. 15. n. 15.* & *seqq.* explicatos designavit: quos quidem non ipse Regularibus reservavit; nec Superioribus præcepit, ut reservent; sed tantum permisit, ut, si veliat, & consultum judicent, possint reservare. Quod si præter undecim illos casus judicet Prælati Regularis esse præterea unum aut plures alios pro Religionis conservatione vel conscientiarum puritate reservandos, id aliter fieri licitè & validè non potest, quàm, ut Pontifex in sua Bulla loquitur, *cum maturâ discussione & consensu Capituli Generalis pro toto Ordine vel parte, & Capituli provincialis pro tota provincia vel parte.* Unde jam etiam Prælati Regularis nec excommunicationem, sub qua stabiliter peccatum aliquod aliud prohibet, potest sibi alio modo reservare, ut rectè contra Palao *l. c. n. 6.* Suarez & alios docet Dicaft. *de pœnit. Disp. 11. n. 110.* Tamb. *de Casib. reservat. cap. 8. §. 2. n. 21. cum aliis,* restanturque ita declaratum esse à Congregatione Cardinalium 1617. 7. *Julii.* vide Dian. *p. 3. tr. 2. Res. 49.* Nempe, cum quid unâ viâ prohibetur alicui, ad id aliâ non debet admitti. *Reg. 84. in 6.*

Episcoporum potestas in reservandis casibus non est quidem, ut Regularium, limitata à Pontifice; nihilominus tamen Trid. *Sess. 14. cap. 7.* & ipsa recta ratio jubet, ita reservationem facere, ut cedat non in destructionem, sed ædificationem. Unde si faciant nimiam & indiscretam, peccant mortaliter. Tamb. *tr. de Casib. reservat. cap. 2. n. 3.* quia Sacramentum Pœnitentiæ reddunt nimis grave, præbentque hominibus occasionem confitendi facile. Imò aliqui putant talem Episco-

pi Reservationem esse etiam invalidam; sed meliùs negat cum aliis Laym. *cit. cap. 11. n. 5.* qui *ibidem* rectè addit, in dubio, cum in eo semper pro Superiori præsumendum sit, omnem Reservationem esse habendam pro valida & licita.

§. V.

De Reservatione Episcoporum, & aliorum Prælatorum.

63. VI. Episcopus in Jure scripto nullus casus aut censura est reservata. Filliuc. *tr. 15. c. 10. n. 237.* Palao *cit. p. 15. §. 2. n. 2.* Quos tamen plerique omnes solent reservare, refert Laym. *cit. cap. 12. n. 4.* & explicat Palao *cit. §. 2. à n. 4.* An & quos præter illos aliquis Episcopus, uti potest, voluerit reservare, debet Confessarius ex suæ Diœcesis statutis, vel consuetudine intelligere, & tam illos, quàm omnes alios casus, à quibus ob reservationem absolvere nequit, in mente & oculis habere, ne limites suæ potestatis excedat; simul tamen etiam diligenter semper attendere, an peccatum omnes eas habeat conditiones, quas *sup. n. 58.* diximus requiri, ut juxta communem Ecclesiæ usum pro reservato possit haberi.

64. VII. Reservatio Episcopalis habet tantum vim intra Diœcesin reservantis Episcopi, sed cum limitationibus mox indicandis. Unde si Diœcesanus post commissum casum reservatum transferat suum domicilium in aliam Diœcesin; imò si vel tantum in eam excurrat, ut viator; potest ibi à quolibet approbato & exposito Confessario absolvi sine onere se postea suo Episcopo sistendi. Filliuc. *tr. 7. cap. 1. à n. 283.* Laym. *l. 5. tr. 6. cap. 10. n. 10.* Tamb. *tr. de Casib. reservat. cap. 1. n. 6.* quia

quia Jurisdictionem, quam confessarius in viatorem ex aliena Diœcesi venientem habet, nec consuetudo restringit, nec Episcopus censetur restringere, nisi clarè exprimat: modò tamen aliquis in alienam Diœcesin non ideo præcisè excurrat, ut ibi à reservatis absolvatur. Cùm enim hoc modo Reservatio fieret elusoria, meritò censetur Episcopi velle, ut exteris confessariis in tali casu Jurisdictio sit tantùm cum aliqua restrictione delegata. Vide Bonac. *sup.* n. 54. & Palao n. 45. relatum. Aliud est de Regularibus. *sup.* n. 45. ex quibus tamen Religiosi Societatis JESU, si in itinere volunt confiteri, possunt per confessarium ordinarium loci, quò transeunt, & in ejus defectu per quemlibet ex Societate approbatum; & cùm iste quoque deest, per externum Sacerdotem à casibus in Societate reservatis absolvi directè, sed tantùm cum hoc onere, ut postea suo superiori se sistant, eique, vel, impetratà ab eo licentià, alteri confiteantur juxta Ord. Gen. cap. 6. n. 6. Ratio, quia, cùm Casus isti sint nostris Sacerdotibus directè, & externis indirectè reservati *sup.* n. 62. volunt quidem Superiores in gratiam & bonum suorùm subditorum prædictis Sacerdotibus potestatem directè absolvendi delegare; sed non aliter, quàm cum pacto, ut subditi hoc ipso vicissim velint esse, & sint ipso facto graviter obligati ad onus illud se sistendi, & iteratò confitendi. Lug. de Pœnit. Diss. 15. sect. 6. §. 3.

Quodsi econtra aliquis peccatum in sua Diœcesi non reservatum confiteatur in aliena, ubi est reservatum; non potest ibi absolvi, quia confessario illius

loci est per reservationem ablata necessaria Jurisdictio juxta Tamb. *tr. de casib. refer. cit. cap. 1. n. 7.* Laym. *cit. n. 10. cum aliis.* Sed quoad hoc non consentio. Tum quia reservatio fit ab Episcopo non nisi in bonum propriæ Diœcesis; ergo illa se non extendit ad peccatum ab aliquo viatore extra Diœcesin commissum; sicut enim hoc peccatum nihil obest bono Diœcesis, ita etiam ejusdem Reservatio nihil prodest. Tum quia confessarius viatorem ex aliena Diœcesi venientem absolvit per Jurisdictionem, ab Episcopo v. g. vel Parocho viatoris ex recepta consuetudine delegatam. Laym. *l. 5. tr. 6. cap. 10. n. 9.* atqui hæc, ut ponitur, non est ab iis ullo modo restricta, ergo etsi confessarius vi suæ ordinariæ Jurisdictionis non possit à casu in sua Diœcesi reservato subditum suum absolvere, potest tamen vi Jurisdictionis delegatæ absolvere viatorem ex alia Diœcesi, in qua casus ille non est reservatus, venientem. vide Dicastillo de Pœnit. Diss. 11. n. 244. Loquor autem hîc de viatore tantùm, & non de peregrino. Iste enim cùm in loco pereginationis habeat quasi domicilium, est subjectus ordinariæ Jurisdictioni illius loci, & secundùm leges loci illius debet judicari: quod solum Laym. Tamb. & alii urgent. Aliqui volunt, quòd Diœcesani etiam extra Diœcesin peccando possint incurrere reservationem à suo Episcopo per statutum factam, ut communiter fit; quia ad bonum commune Diœcesis facit, ut subditi non tantùm intra, sed etiam extra Diœcesin abstineant ab atrocibus criminibus, & boni maneant, vide Dicast. *l. c. à n. 239.* Quidquid autem de hoc

foz

anal
fentia
TI
A

fit, certè post reditum in Diœcesin non possunt à tali peccato per ordinarios confessarios absolvi.

§. VI.

*Quis absolvere possit à reservatis ?
spectatim in articulo mortis,
& quomodo ?*

65. VIII. A reservatis absolvere aliquem potest I. ipse qui reservavit. II. ille, cui aliquid est ab alio reservatum, ut Episcopis à Pontifice; superioribus localibus à Provinciali, Generali &c. III. qui alterutrius hujus est Vicarius, de quo vide Tamb. *de Casib. reservat. cap. 8. §. 1. n. 4.* IV. horum Superior. V. qui ab aliquo ex istis habet delegatam potestatem in reservata. VI. cum in articulo mortis nulla sit Reservatio, ideo omnes sacerdotes possunt tunc quoslibet pœnitentes à quibusvis peccatis & censuris absolvere, ut habet expressus textus Trid. *Sess. 14. cap. 7.* de quo jam etiam *sup. n. 52.* actum est. Intelligitur autem per articulum mortis non solum illud tempus, quo jam ultimus vitæ spiritus trahitur, sed ut Laym. *cit. cap. 12. n. 13. v. His adde. rectè docet, & probat Dicast. de pœnit. Disp. 10. n. 357. & 409.* etiam quodvis probabile & moraliter propinquum periculum mortis, in quo scilicet frequenter contingit; ut homines facillè moriantur; & provenire solet ex infirmitate, ex capitali sententia Judicis, ex imminente conflictu cum hoste, partu periculoso, navigatione tempestuosa, ex contagione pestis & similibus causis, vide Tamb. *Tr. de Reservat. cap. 12. n. 25.* Quilibet ergo in tali periculo, etsi in id

suâ sponte se conjecerit, vel ex propria culpa inciderit, Dicast. *l. c. n. 410.* potest à quibusvis reservatis peccatis & censuris absolvi per quemlibet Sacerdotem, etiam irregularem & degradatum. Dicast. *l. c. n. 360.* imò & per censuratum vitandum, adeoque per hæreticum publicè denuntiatum. Laym. *cit. n. 13. v. Notandum.* Sed quoad vitandum nemo etiam in periculo mortis potest absolutionem licitè ab eo petere (quia etiam tunc est adhuc prohibita communicatio cum illo) nisi iusta causa excusans, vel nullus alius habilior sacerdos adsit. Dicast. *l. c. n. 386.* Tambur. *tr. de Reservat. cap. 12. n. 21.* Per quemlibet autem simplicem sacerdotem non vitandum potest quilibet in articulo mortis à quibusvis reservatis, etiam præsentente quovis alio habiliori, legitimam quoque potestatem habente in illa, absolvi, ut docent DD. *cit. sup. n. 52.* contra alios, & bene probat Dicast. *l. c. à n. 368.* quia alioqui in articulo mortis esset adhuc respectu talis simplicis sacerdotis verè aliqua Reservatio, cum tamen Trid. simpliciter dicat nullam esse; & quia alioqui pœnitens, qui fortè, ut facillè fieri potest, horret suum peccatum confiteri alicui ex habilioribus, esset adhuc in periculo, *ne hac occasione pereat*; quod est contra finem à Trid. intentum. Sed hæc postrema ratio, ut consideranti facillè patebit, factis ostendit, necessarium quoque esse, ut Ecclesia sicut censurato vitando dat pro articulo mortis in quemvis & quavis ejus reservata peccata Jurisdictionem, ita etiam concedat, ut quilibet pœnitens eo tempore possit scienter & licitè ab illo petere eorum absolutionem, præsentente quoque alio habiliori.

66. Et si in periculo mortis quilibet sacerdos juxta allatum Trid. textum possit prædicto modo quemlibet absolvere à quibusvis peccatis & censuris; nihilominus tamen rectè dicit Laym. *l.c. n. 13.* Dicast. *de pœnit. Disp. II. n. 223.* & ut Tamb. *de reservat. cap. 12. §. 1. n. 1.* loquitur, docemus omnes, quòd debeat illa verborum generalitas quoad censuras intelligi tantum de illis, quæ constitutum in articulo mortis impediunt à suscipiendis Sacramentis. Tota enim causa finalis, ob quam Trid. concessit cuius sacerdotitatem amplam potestatem in eo casu, est, ne quis occasione Reservationis pereat; at qui quoad censuras nullum est periculum pereundi, nisi tantum quoad illas, quæ à susceptione Sacramentorum impediunt; uti est quævis excommunicatio major, item interdictum, quia privat non tantum activo, sed & passivo usu Sacramentorum, maxime illos qui personaliter & specialiter interdicti sunt; nequaquam tamen Suspendio, sive jam ab ordine, vel officio, vel beneficio tantum, sive ab omnibus simul. Dixi quidem *sup. n. 51.* quòd cum potestate absolvendi à peccatis semper concedatur etiam potestas absolvendi à censuris, quæ iidem à jure sunt impositæ, sed expressè addidi: *nisi sint reservata*; de quibus solis accipienda est exceptio hæc tradita.

67. Qui per unum ex quatuor primis *sup. n. 65.* recensitis absolvitur à reservatis peccatis & censuris, est liber ab onere & obligatione se sistendi alteri superiori; quia cum ipsi habeant ordinariam & liberam potestatem in reservata, possunt ab iis per se & directè absolvere. Idem est de eo, qui absolvitur per aliquem

ab iis delegatum; nisi delegatio directa vel indirecta, de qua *sup. n. 44.* fuerit expressè facta cum hac conditione & pacto, ut pœnitens sit obligatus, per seipsum vel per alium se suo superiori sistere; sicut fieri posse, & solere de facto alicubi fieri docet Dicast. *de pœnit. Disp. II. à n. 206.* & patet ex *n. 64. V. Aliud.*

Qui in periculo mortis absolvitur ab aliquo sacerdote, aliàs non habente legitimam in reservata potestatem, absolvitur itidem directè & per se tam à peccatis quàm à censuris, cum hoc tamen discrimine, ut ratione peccatorum, nullam reservatam censuram annexam habentium, non teneatur quidem post superatum periculum comparere coram superiore: at verò ratione censuræ reservatæ v.g. Excommunicationis, quæ uni vel pluribus ejus peccatis fortè erat annexa, omnino teneatur absolvens exigere sub gravi peccato à pœnitente promissionem; & pœnitens teneatur eandem, probabiliter tamen in foro interno non juratam, præstare, quòd velit se superiori sistere, quamprimum, moraliter loquendo, commodè potest. Tamb. *ir. de Casib. reservat. cap. 12. §. 4. à n. 2.* nisi fortè ille videatur tunc certò moriturus, quia tunc foret ejusmodi promissio inutilis.

Quod à absolutus postea superiori, vel ejus delegato, neque per se neque per alium (quod juxta Tamb. *l.c. n. 8.* sufficit) se sistat; tunc, etiamsi nullam antè fecerit promissionem, tamen adhuc committit grave peccatum inobedientiæ, & incurrit iterum censuram v.g. Excommunicationem, priori similem, & similiter reservatam. *cap. Eos, qui. 22. de sent. excom. in 6.* Verum quidem est, quòd cessante

f 03

An al
sentia
II
A

cessante reservatione, uti hinc fit, cesset etiam onus Reservationis, hoc est, comparandi coram superiore; sed intelligi debet: nisi aliter in jure cautum sit. Dicast. *de pœnit. Disp. 11. n. 232.* Ideo autem in jure aliter est de censuris, quam de peccatis cautum, quia censura habet rationem pœnæ ad forum contentiosum pertinentis, non item peccatum. Dicast. *l. c. n. 230.* & ut *n. 222.*, habet, quia potestas absolvendi à censura provenit tota immediatè à superiore, ejusque solius nomine exercetur, non item potestas absolvendi à peccatis; ergo superior sicut illam potuit, ita reipsa etiam voluit limitatè tantum concedere juxta *cit. cap. 22.* istam autem pro articulo mortis, etsi fortè possit, constat tamen ex praxi Ecclesiæ, quòd nullus superior velit (& malè faceret, si vellet) simili modo limitare. Dicast. *l. c. n. 234.*

Quòd verò absolutus debeat juxta dicta comparere, non est, ut denuo absolvatur à censura vel peccato censurato; cum ab utroque jam ante per alium sit directè absolutus; sed tantum ut superior ei pœnitentiam injungat; meliùs dirigat; remedia præscribat; ad satisfaciendum iis, qui fortè læsi sunt, compellat &c. Unde quandoque consultius esse potest, ut aliquis, juxta Laym. *l. 5. tr. 6. cap. 12. n. 15.* monitum, in periculo mortis confiteatur alicui privilegiato, quia iste tanquam delegatus Pontificis potest etiam à censuris reservatis absolvere sine onere comparandi. Sed & plurimum hinc proderit, accuratè dispicere, an non pœnitens, etsi censuratum peccatum commiserit, adhuc tamen à censura sit excusatus ob ejus ignorantiam, vel alias justas

causas, de quibus *in tr. de Legibus; vel tr. de Censuris.*

§. VII.

De impeditis adire superiorem.

68. Qui habet aliquod peccatum & censuram Pontifici reservata, sed simul etiam habet impedimentum vel perpetuum, vel ut Tamb. mox citandus addit, longo tempore duraturum, ut ad Pontificem vel aliquem ex ejus delegatis pro absolutione accedere non possit, potest tunc absolvi directè ab Episcopo, sicut paulò antè diximus aliquem posse absolvi in articulo mortis; quia tale impedimentum æquivaleret hinc articulo mortis, Tamb. *de casib. reservat. cap. 12. §. 3. n. 4.* & cum taliter impeditus sit in periculo, ne antè moriatur, quam habeat copiam Pontificis, vel alicujus ab eo delegati, per quem absolvatur, censetur perinde ac si sit in periculo mortis. Tamb. *l. c. §. 2. n. 32.* Palao *tr. 4. Disp. 4. p. 3. §. 5. n. 4.* Desumitur hæc resolutio ex *cap. 6. 11. 13. 26. 33. & 58. de sent. excom. & cap. 22. eod. in 6.* qui canones etsi loquantur tantum de peccato & censura ob percussione clericis contracta, rectè tamen DD. intelligunt eorundem dispositionem de omnibus quoque aliis casibus & excommunicationibus Pontifici, etiam in Bulla cœnæ, & ob hæresin reservatis. Palao. *l. c. n. 5.* Dicast. *de pœnit. Disp. 11. n. 268.* quia in omnibus est eadem concedendi ratio. Ut propterea meritò dicat Laym. *l. 1. tr. 5. p. 2. cap. 6. n. 5.* pro regula statuendum esse: *Casus papalis superveniente impedimento (perpetuo vel diu durato) fit Episcopalis de Jure*

Jure communi; à quo possunt hoc ipso etiam alii privilegiati, ut Regulares, absolvere. Sanch. *lib. 4. Mor. cap. 54. n. 27.* Habet quidem Decretum Clem. VIII. de quo *sup. n. 58.* ut Regulares in nullo casu etiam necessitatis & impedimenti, nisi in articulo mortis, absolvere presumant à casibus Bullæ Cœnæ, & illis quinque *sup. n. 60.* relatis. Sed Urbanus VIII. clausulam illam omisit; & nos hîc loquimur de impedimento, quod mortis articulo æquivaleret. Imò probabile est, quòd Episcopus adhuc possit à reservatis absolvere aliquem, quando iste, etsi non Pontificem, potest tamen adire Pontificis legatum, delegatum, vel specialiter privilegiatum. Tamb. *l. c. n. 31.* Laym. *l. c. n. 6.* cum aliis, quorum aliquos etiam refert Dian. *p. 5. tr. 9. Resol. 6.* quia in cirt. textibus conceditur Episcopis hæc potestas sub nulla alia, quàm sub hac sola conditione: si pœnitens Apostolico conspectui se presentare, ad sedem Apostolicam venire, Romanum Pontificem adire nequeat. Quod si impeditus nullum ex prædictis adire possit, tunc potest à reservatis absolvi directè per quemlibet alium approbatum, vel etiam simplicem sacerdotem. Tamb. *cit. §. 2. n. 28. & 34.* juxta dicta *sup. n. 65.* Sed tam per istos, quàm Episcopos cum onere illo, de quo *num. seq.* Idem est, si quis habeat casum cum vel sine censura reservatum Episcopo, vel aliis Prælati, sed simul etiam impedimentum perpetuum vel diuturnum illos vel alios, ab ipsis potestatem habentes, adeundi; quamvis hoc rariùs possit contingere. Dicast. *de pœnit. Disp. 11. n. 271.* Tamb. *l. c. n. 36.* & alii contra Lugo & alios.

R. P. Stoz Trib. Pœnit. Lib. II.

69. In *cit. cap. Quamvis. 58. de sent. excom.* habentur pro impeditis, quibus adeundi facultas adempta est 1. infirmitate. 2. inimicitia. 3. inopia. 4. puerili vel senili ætate. 5. fragilitate sexûs, ut mulieribus. 6. corporis impotentia per destitutionem membrorum, ut *cap. 13. eod.* dicitur. 7. quovis alio canonico impedimento. Quibus accensentur. 8. qui juris beneficio excusantur, ut Monachi. *cap. 2. eod.* & impubes. *cap. fin. eod.* 9. qui non sunt sui juris, ut filii familias, servi &c. & 10. magnates, laborem itineris sustinere non valentes. *cap. 6. eod.* 11. qui à cura animarum, officio publico, vel dominio, quod habent, abesse sine gravi damno non possunt. Vide Dian. *cit. p. 5. tr. 9. Resol. 6.* & Tamb. *cit. §. 2. n. 38.* & simul diligenter observa, quod optimè Palao *cit. tr. 4. Disp. 4. p. 3. §. 5. n. 7.* Dicast. *cit. Disp. 11. n. 270.* cum aliis contra Bonac. probat, censeri aliquem adhuc legitimè impeditum, qui personaliter adire superiorem non potest, etsi fortè possit adire mittendo procuratorem, vel litteras, vel confessarium, vel ad se advocando superiorem. Ratio, quia hæc media, cum sint vel extraordinaria, vel valde difficilia & periculosa, nemo tenetur arripere; & quamvis adsint, adhuc tamen verum est, quòd qui personaliter adire superiorem nequit, canonico aliquo impedimento retrahatur; quod sufficit juxta *cit. cap. Quamvis.* Habentem itaque tale impedimentum potest Episcopus in foro interno & externo juxta Palao *de pœnit. l. 15. §. 4. n. 2.* tam à peccatis, quàm à censuris Pontifici reservatis per se & directè absolvere; sed ita, ut ratione censuræ exigat, & pœnitens

E

faciat

faciat promissionem comparendi per se, vel per alium eoram superiore, vel ejus delegato sub gravi culpa inobediendiæ & pœna reincidentiæ, ut dixi *sup. n. 67.* nisi 1. certò constet, impedimentum nunquam cessaturum, quia hæc promissio foret tunc inutilis, vel nisi 2. Episcopus aliquis, ut juxta Laym. *l. c. n. 6.* potest, per præscriptionem obtinuerit Jurisdictionem, à quibusdam casibus Papalibus, frequenter contingentibus (v. g. à notoria Clerici percussione, hæresi &c.) absolvendi sine onere isto, ut reus coram Pontifice, ejusve Legato compareat; vel nisi 3. delictum sit ante pubertatem commissum, sive jam ejus absolutio etiam antea, sive postea primùm petatur, *cap. fin. de sent. Excom.*

§. VIII.

Quid aliud possint inferiores circa casus reservatos superioribus?

70. Extra articulum mortis, & quod articulo mortis æquivaleret, extra impedimentum perpetuum vel diuturnum, inferiores sacerdotes nihil (directè) possunt in casibus, quos cum vel sine censura sibi vel alteri reservavit superior; nisi ex jure vel privilegio id concedatur. Id unum ergo pœnitentibus persuadere narrantur, ut ad superiores & legitimos iudices pro beneficio absolutionis accedant, Trid. *sess. 14. cap. 7.* Ratio, quia hoc ipso quòd peccatum aliquod vel censura sint reservata superiori, est inferioribus ablata Jurisdictio in illa, ergo nihil in ea possunt. Dimidiare autem Judicium sacramentale, & sola non reservata directè absolvere,

aut non integrè confiteri, ordinariè & absque gravi causa non licet.

71. Dixi, *nisi ex jure concedatur.* Nam I. in Trid. *sess. 24. cap. 6.* concessum est Episcopis, ut possint in quibuscunque casibus occultis, etiam sedi Apostolica reservatis, delinquentes quoscunque sibi subditos in Diœcesi sua per se ipsos, vel per Vicarium ad id specialiter deputandum; in foro conscientiaè gratis absolvere, imposità pœnitentiâ salutari. Idem & in hæresi crimine est in eodem foro conscientiaè Episcopis tantum, non eorum vicariis permissum. Huic tam amplæ potestati probabilius quidem est, esse quoad casus in Bulla cœnæ contentos derogatum per clautulam ejusdem Bullæ; Palao *tr. 4. Diss. 4. p. 3. §. 1. n. 22.* Quia tamen etiam contrarium probabile censetur ab autoritate & ratione apud eundem *l. c. n. 21.* & quia quodcumque probabile est, aliquem habere Jurisdictionem Ecclesiasticam, hoc ipso illam ab Ecclesia certò habet; ut in alio casu bene argumentatur Tamb. *de Confess. l. 3. cap. 7. §. 1. n. 1.* & dixi *sup. n. 53.* ideo videri potest, Episcopos adhuc eadem potestate in eadem amplitudine tunc posse uti. Tamb. *l. c. §. 2. n. 4.* Sed Decretum Alex. VII. 1665. editum huic opinioni videtur non parum officere, damnando *n. 3.* propositionem, quæ dicit, quod *sententia asserens*, per Bullam Cœnæ non derogari facultati Tridentini de occultis criminibus, *sit 1629. 18. Julii in Consistorio visa & tolerata*; vide Gobat *tr. 7. n. 370.* Quidquid autem de hoc sit, absolutus per Episcopum à casu Papali, à quo potest absolvi, non tenetur postea compare

parere coram Pontifice, nisi ratione censura reservata. Addit Tamb. *l. c.* cum Palao *l. c. n. 19. Et aliis*, Episcopos posse non obstante Trid. potestatem absolvendi etiam ab occulta hæresi committere Vicariis suis, & cuivis alteri sacerdoti; sed pro unoquoque tantum casu in particulari, cum contingit; quia Trid. loquitur tantum de Vicariis, qui deputarentur specialiter quidem ad absolvendum ab hæresi, sed cum generalitate quemcumque quovis tempore. II. in particulari jure Societatis JESU est ejusdem Religiosis concessum, ut in itinere constituti, si sacerdotem ex Societate non habeant, & quamvis necessitas nulla cogat, confiteri velint, possint etiam à reservatis per quemvis externum sacerdotem directè absolvi, sed cum hoc pacto & onere, sub mortali obligante, ut peccata reservata deinde suo superiori, vel de ejus licentia alteri iterum confiteantur: in Ord. Gen. cap. 6. de quo *sup. n. 64.* quam tamen obligationem iteratò confitendi potest superior, si velit, postea remittere. Vide Tamb. *de casib. reserv. cap. 11. §. 1. à n. 25.* Laym. *cit. cap. 12. n. 12.* III. afferam aliam Juris concessionem infra *n. 74.* & IV. mox aliam *num. seq. v. si postevius.*

72. Restat autem hîc dicere, quid agendum sit, quando habens casum reservatum cum vel sine censura non potest hîc & nunc sine scandalo, sine infamia, gravi damno aut periculo in bonis corporis, vel fortunæ omittere Sacram Communionem, aut Celebrationem Missæ, & tamen tunc propter impedimentum aliquod transitorium non potest adire Superiorem vel alium, legitima absolvendi

potestate præditum. Inprimis itaque attendi debet, an constitutus in tali necessitate extemporali habeat præter reservata aliud peccatum mortale, aut saltem veniale; vel non.

Si posterius, tunc non potest ullo modo ab inferioribus absolvi ob totalem potestatis defectum circa materiam; nisi dicamus pro ejusmodi casu necessitatis ipsum Jus ex æquitate supplere defectum; vel Superiorem velle, ut in eo casu cesseret Reservatio; quorum illud Palao *de pœnit. Diss. un. p. 15. §. 7. n. 6.* & istud Dicast. *cit. Diss. II. dub. 1. n. 305.* censet esse probabile; sed ita, ut, quamvis hæc ratione directè absolvatur, id tamen neque Jus, neque Superior aliter censeatur concedere, quàm cum implicito pacto & onere, postea nihilominus se adhuc etiam quoad illa peccata sistendi coram Superiore, vel ejus delegato, ut *num. præced. dictum in fine.* Quidquid autem de hoc sit, potest aliquis in tali necessitate etiam communicare, vel celebrare absque omni prævia confessione; modò eliciat prius perfectam contritionem; quia verè non habet copiam confessarii; quo juxta Palao *l. c. n. 8.* adhuc censetur carere, cum non habeat alium, quàm per quem absolvi possit cum prædicto onere comparendi.

Si prius, tunc variant DD. sententiæ apud Palao, & Dicast. *ll. cc. p. 3. n. 3.* Nam I. est, eum non teneri, imò nec posse confiteri aut absolvi, si præter reservata habeat alia mortalia non reservata; quia non adest, qui omnia possit absolvere; & unum mortale sine altero confiteri, aut absolvere, est contra requisitam integritatem; posse itaque &

hunc omiſſa confeſſione communicare vel celebrare, modò priùs eliciat perfectam contritionem. Vatq. & alii. II. eſt, cum poſſet actus reſervatis ſola non reſervata confiteri, ab iſque abſolvi. Diccaſt. *l. c. n. 298.* Sotus & alii; ſicut enim ob multas alias, ita & ob iſtam cauſam licitum eſt dimidiare confeſſionem materialiter, faceréque tantùm formaliter integram. Et hæc ſententia utilis eſt, cùm quis perfectam contritionem antè elicere; vel confeſſionem ſine ſcandalo, infamia &c. omittere non poteſt. Imò Palao *cit. n. 8.* & Diccaſt. *l. c.* cum aliis communiffimè contendit, mortalia non reſervata eſſe tunc etiam neceſſariò ante communionem vel celebrationem confitenda. Sed alii negant, quia ad confeſſionem mortalium ante Communionem non magis obligamur, quàm ad integritatem materiale confeſſionis, ergo ſi in hoc caſu non obligamur ad iſtam, nec obligabimur ad illam. III. eſt, cum poſſe omnia confiteri, & à non reſervatis abſolvi directè; à reſervatis indirectè. Tan. b. *de Commun. cap. 7. §. 6. n. 20.* & *in tr. de Caſib. reſervat. cit. cap. 12. §. 3. n. 3.* ubi ait, hanc ſententiam eſſe omnium planiffimam. Quòd autem aliquis etiam debeat omnia confiteri, docet quidem Palao *l. c. n. 9.* & Laym. *l. c. n. 11.* ſed meritò negat Diccaſt. *l. c. n. 310.* quia non poteſt cogi ad reſervata bis confitenda. Neque obſtat, ſi peccato reſervato ſit fortè annexa quoque excommunicatio reſervata, circa quam inferior in caſu temporaneæ neceſſitatis nihil poteſt. Nam cenſura iſta non impedit ab uſu Sacramentorum, niſi ex præcepto Eccle-

ſiæ; & hoc in huiſmodi caſu neceſſitatis non obligat. Laym. *l. c. n. 10.* Diccaſt. *l. c. n. 313.* Similiter non obſtat textus ex Trid. *ſup. num. preced.* allatus, quia inferior vel non abſolvit à reſervatis, cùm Reſervatio in caſu etiam temporaneæ neceſſitatis ceſſet juxta Diccaſt. vel cùm non directè, ſed tantùm indirectè abſolvat à reſervatis, adhuc verum eſt, quòd circa ea nihil poſſit, ut oſtendit Diccaſt. *l. c. n. 301.* vel ſi directè ab iis abſolvit, id tantùm facit, quia ita à Jure ex æquitate conceditur juxta Palao.

Omnes ergo & ſingulæ hîc relatæ ſententiæ ſunt probabiles, & poteſt quilibet pœnitens illam, quæ ſibi commodior videtur, amplecti. Dian. *p. 3. tr. 4. Ref. 104.* vide etiam *lib. 1. ſup. p. 3. à n. 63.* Juxta ſingulas tamen manet pœnitens obligatus, per ſe, vel, quod ſufficit, per alium coram ſuperiore vel alio legitimam poteſtatem habente comparere, & quidem propterea, ut in primis ab ipſa cenſura reſervata, ſi peccato annexa fuit, abſolvatur; deinde ut ipſum quoque reſervatum peccatum, etſi cenſuratum non fuerit, confiteatur juxta pactum *ſup. n. 64. Et n. 71. in fine.* indicatum; & ab eodem iterum, vel ſaltem tum primò directè abſolvatur: niſi ſuperior alicui jam antè directè abſolutò velit, ut poteſt, obligationem iteratò confitendi poſtea remittere. Tan. b. *cit. ſup. n. 71. in fine.* Aliud itaque hîc eſt, quàm cùm quis in articulo mortis vel propter impedimentum perpetuum aut diuturnum à reſervatis peccatis & cenſuris per inferiorem Sacerdotem abſolvitur, ut conſtat ex *n. 67. Et 69. ſup.*

73. Amplius quid, & à Confessariis bene observandum, tradit Laymannus *cit. n. 11.* si enim pœnitens bona fide credat, se posse per Confessarium absolvi eum onere sistendi se Superiori; vel casum suum non sciat esse reservatum, illūque cum aliis non reservatis confiteatur; arbitratur, inquit Laym. *ei plerumque absolutionem dari posse cum illo onere;* modò non obstat aliqua reservata Excommunicatio; quia etiam hīc, inquit Laym. aliqua necessitas urget, cum pœnitenti ita ex sua parte bene disposito valde grave sit, sine absolutione discedere. Alii quidem verbis Trid. *sup. n. 70.* allatis insistendo volunt, ut Confessarius mittat pœnitentem ad Superiorem, vel ipse adeat, impetrētque prius potestatem, & tum primum eum absolvat; sed benigna Laym. doctrina est ad praxin accommodatior.

74. Obligatus ad comparandum coram Superiore propter reservata, satisfacit, si coram eo vel ejus delegato v. g. aliquo privilegiato Religioso compareat per se vel per alium. *sup. n. 67. & 69.* Et verò ipse quandoque Confessarius, saltem ex charitate, tenetur adire Superiorem, & potestatem absolvendi petere, si ipse commodè possit, & videat pœnitenti non esse admodum utile, vel non facile persuaderi posse, ut se ipsum sistat. Laym. *cit. cap. 12. n. 7. in fine.* contra Tamb. *de Conf. l. 3. cap. 9. §. 4.* ubi *n. 13.* concedit, Confessarium posse id facere; sed *n. 17.* negat eum unquam teneri. Debet autem Confessarius in petendo ita cautus esse, ut nullo verbulo indicium præbeat Superiori ad conjecturam aliquam faciendam de persona, pro qua petit; adeoque sæpe ne

quidem casum reservatum ejusque materiam exprimere debet aut potest, quia alioqui esset periculum frangendi Sigilli. Coninch, *Disp. 8. dub. 14.* Ordinariè ergo sufficit dicere: *peto facultatem pro absolutione à reservatis.* Neque superior rectè facit, si multis interrogatiunculis ulterius urgeat. Tamb. *de Casib. reserv. cap. 8. §. 2. num. 5.*

Tenetur porò Superior & quidem sub peccato mortali potestatem in reservata concedere idoneo Confessario, cum pro occurrenti aliquo casu eam petit, & nullum vel dubium tantum est periculum, ne concessio cedat in damnum pœnitentis, vel communitatis, vel tertii. Tamb. *l. c. n. 2.* ubi ait, tale periculum rarissimè subesse; & cum quandoque re ipsa subest, melius esse, ut alia media cavendi damnum excogitentur, quàm ut petita potestas negetur, vide Dicast. *de Pœnit. Disp. 11. dub. 19. à n. 324.* Superior verò Regularis ex Decreto Clem. VIII. 1593. 26. *Majis* edito apud Tamb. *l. c. cap. 7. §. 2. n. 1.* est sub mortali obligatus dare potestatem in reservata Confessario, qui pro ordinario deputatus est, & cum petit, simul judicat, eam hīc & nunc esse committendam; sicut judicare potest & debet, quando nullum ex prædictis damnis rationabiliter timetur, Idem *ibid. n. 37.* Imò si Superior tunc facultatem dare noluerit, potest hujusmodi Confessarius absque ea pœnitentem à reservatis illa vice liberè & sine ullo onere sistendi absolvere; idque toties, quoties ita in casu dato evenerit. Sic enim Paulus V. & postea etiam Urbanus VIII. confirmando & declarando Decretum Clementinum statuit apud Tamb. *l. c. n. 9. 40. & 43.* Dicast. *l. c. n. 339. & Disp. 10. n.*

10. n. 184. Lugo de pœnit. D. 20. n. 40. Pellizar. tom. 2. tr. 8. n. 60. Dian. p. 3. tr. 2. Ref. 126. Gobat tr. 7. n. 705. & habetur tom. 4. Bullarii estque inter Bullas Urbani VIII. 28. in Decr. super reserv. casuum. De quo plura in Appendice. Et hæc est tertia Juris concessio, de qua memini sup. num. 71.

Quia autem Urbanus VIII. loquitur hic tantum de deputatis pro ordinariis Confessariis, ideo ejus constitutio est tantum de his intelligenda, & non de alijs; quamvis isti sint etiam pii, docti, & apti pro Ordinariis. Tamb. l. c. n. 41. & Dicast. ll. cc. contra Quintanad. & alios. Ut tamen Superior etiam istis, si petant, pro occurrente casu det potestatem in reservata, est juxta aliquos præceptum ex lege charitatis; juxta alios est tantum consultum.

§. IX.

De Confessario petente facultatem absolvendi à reservatis.

75. Confessarius si loco pœnitentis petit, & impetrat à Superiore potestatem absolvendi à reservatis, potest etiam absolvere ab iis, quæ ex confidentia confessionis hujus antè fuerunt commissæ; nisi expressè excipiantur. Quod si petat pro aliquo casu particulari, certum est, quod non possit absolvere ab alijs, quos pœnitens primùm commisit, postquam voluit, ut adiret Superiorem; & dubium est, an possit, si petat simpliciter pro reservatis, quia videtur tantum petere & accipere potestatem pro jam antè commissis. Ad cavendos ergo scrupulos & frustrationem concessionis, melius & consultius est, ut petatur & detur potestas pro omnibus ca-

sibus, qui tempore confessionis existunt, sed cum hac restrictione, ut si pœnitens abuti velit hac concessione, ea non duret ultra tempus, intra quod commodè potest confessio fieri. Tambur. l. 1. cap. 9. §. 2. & 3.

76. An Confessarius vi potestatis, quam pro absolutione à reservatis petivit, & impetravit à Superiore, possit etiam ipse absolvi, pendet à verbis petentis; & præcipuè à mente concedentis. Si enim utitur quis verbis determinatè significantibus, quod petat sibi dari potestatem absolvendi aliquem à reservatis, tunc ipsi nihil prodest, quia nec ipse seipsum absolvere, nec alteri potestatem hanc subdelegare potest. Si autem utatur verbis ita ambiguis, ut ex communi usu æquè possit intelligi petita esse facultas pro ipso Confessario, ac pro alio, dicendo v. g. *indiget aliquis ex vestris facultate, ut absolvatur à reservatis, peto, ut ei detur*, tunc pendet ex mente Superioris, an eam velit tantum pro aliquo distincto à Confessario, vel etiam pro ipso Confessario, vel indistinctè pro quocunque concedere. Quia tamen Superiores in re tam gravi communiter non solent incerto Sacerdoti & quasi cæco modo potestatem absolvendi committere, ideo si generatim dicant; v. g. *absolvatur*, intelligunt communiter *per ipsum petentem*. Unde hujusmodi concessio communiter censeretur non potest ei prodesse. Deberet ergo necessariò in hoc casu dicere, sibi pœnitentem nolle vel non posse ob justas causas confiteri, adeoque petere, ut ei vel libertas eligendi Confessarium detur, vel alius Confessarius nominatim designetur. Vide Dian. p. 3. tr. 4. Ref. 142. Dicast. l. c. à n. 350.

§. X.

§. X.

De Confessione facta Superiori ab habente reservata.

77. Non amplius manet Reservatio ullius peccati, quod quis habenti Jurisdictionem ordinariam in illud, est quocunque modo jam confessus, ab eoque, etsi tantum invalidè, absolutus. Palao de pœnit. Disp. un. p. 15. §. 6. n. 2. Dicast. cit. Disp. 11. n. 124. Ratio, quia Superior etiam sic satis cognoscit peccatum ad pœnitentiam & medicinam debitam adhibendam, ergo cum ita satisfiat fini Reservationis, eamque Superior possit extra Sacramentum quoque tollere, censetur omnino id facere; & quidem etiam tunc, cum absolutio non solum ob defectum doloris; sed etiam ob defectum integritatis est invalida. Palao & Dicast. ll. cc. contra Tamb. l.c. §. 5. n. 1.

Cessat quoque semper reservatio illius peccati, cujus aliquis est inculpabiliter oblitus, cum habenti ordinariam Jurisdictionem in illud est postea aliquando saltem validè confessus; quamvis absque omni animo & indicio petendi absolutionem à reservatis. Palao l.c. Tamb. l.c. §. 4. n. 4. contra Dicast. l.c. n. 141. Ratio, quia Superior vult absolvere, quantum ipse potest, & pœnitens indiget; atqui ille potest peccati etiam oblitum reservacionem tollere, & pœnitens indiget, ergo.

Idem etiam censetur esse de peccato reservato inculpabiliter omisso, cum quis Superiori confessus est invalidè, sed tantum ob defectum doloris. Lugo de pœnit. Disp. 20. sect. 7. n. 102. Tamb. cit. cap. 9. §. 5. n. 2. vel etiam ob defectum integritatis, sed tantum circa non reservata. Di-

cast. l.c. n. 171. quia tunc saltem quoad reservata, quæ habet, se adhuc bona fide sistit Superiori & sincerè agit. Quidquid autem de hoc sit, certum est, quod quilibet deinde debeat tam invalidè confessus, quam inculpabiliter omissa adhuc confiteri, ut ab illis validè, & ab istis directè absolvatur; à quibus tamen tunc jam potest absolvere quilibet ordinarius Confessorius, cum Reservatio jam sit sublata.

Hæc omnia intelliguntur etiam de peccati reservati confessione facta delegato. Etsi enim iste ordinariè Reservacionem tollere non possit nisi per absolutionem sacramentalem; ex communi tamen DD. consensu, usu & praxi colligitur, ipsos Superiores velle reservacionem peccatorum etiam tollere, si suo delegato se aliquis prædictis modis sistat, ut bene explicat Dicast. l.c. n. 168.

De censuris reservatis res est expeditior. Cum enim ab habente Jurisdictionem ordinariam, vel etiam tantum delegatam in illas, possint extra Sacramentum tolli, ideo si aliter in communi forma dicat tantum: *Absolve te ab omni Excommunicatione*; vel in casu necessitatis: *absolve te à peccatis*; hoc ipso vult omnes tam expressas, quam culpabiliter vel inculpabiliter omittas tollere, & quidem non tantum quoad Reservacionem, sed etiam quoad substantiam; modò ad earum absolutionem non prærequiratur aliqua conditio v.g. satisfactio parti lææ prius præstanda. Tamb.

l.c. §. 6.

**

*

QUÆ-